Ч. 253 (14.502). Львів, неділя 8. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Нові заворушення в УССР?

ВІЙСЬКО ПЕРЕХОДИТЬ ДО ПОВСТАНЦІВ.

Як подає відомий щоденник з Торіно „Стампа", в УССР майже щодня доходить до крівавих зударів населення з міліцією та ГПУ. На двірці в Балті напали на поїзд з харчами і убили військову ескорту; у Богуславі поубивали міліціонерів та агентів ГПУ, коло Кірова — членів трибуналу, що видали гострий присуд проти „контрреволюціонерів". У Бугаєвичах дійшло до завзятого бою з військом; частина вояків перейшла до повстанців та застрілила політичного комісаря Рублева. У кількох місцевостях висадили залізничі мости — один поїзд з військовим транспортом упав у пропасть, кількох вояків згинуло. У Люблинську робітники висадили фабрику зброї та муніції. — Нар. комісаріят війни вислав на Україну 3 дивізії війська.

Ревізії й арештування.

Як довідуємось, у звязку з відомими подіями в Камінці Боброїдах, де як жертва бандитсько-комунарського нападу згинув трагічною смертю ідейний громадянин і голова рух.-спорт. т-ва „Луг", бл. п. Михайло Зелений, поліція арештувала і відставила до судових арештів директора Районової Молочарні в Камінці п. Андрія Стадницького. Причиною арештування Стадницького є правдоподібно те, що він критичної ночі мав зорганізувати обляву з місцевих селян і шукав за комунарськими бандитами та грозив їм відплатою.

Вночі з 1. на 2. листопада політична поліція з Бережан перевела ревізію в домі Куськових у Лапшині бережанського повіту й арештувала двох братів, Миколу й Осипа Куськових. Обох арештованих відставили до комісаріяту поліції в Бережанах. В середу 4. листопада Миколу звільнили, а Осипа Куськова відставили до вязниці при окружному суді в Бережанах.

Дня 4. листопада арештували в Рибниках крамаря кооперативи „Відродження" Івана Демкова й відставили на поліційну станицю в Потуторах.

Швайцарський уряд видає безоглядну війну комунізмові.

БЕРНО, 7. 11. ПАТ. Федеральна рада рішила загострити боротьбу проти комунізму адміністраційними засобами. М. ін. конфіскуватимуть усі швайцарські та закордонні часописи і інші пропагандивні друки комуністичні, анархістичні, антимілітарні й антирелігійні та інші, що загрожують внутрішній і зовнішній безпеці краю. Комуністичну організацію „Червоної помочі" розвязали та заборонили її діяльність. Всі освітні курси, призначені для комуністичної пропаганди, заборонено. Поліція має заборонювати всі сходини та маніфестації, небезпечні для ладу або безпеки краю.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ПОСТАВИТИ КОМУНІЗМ ПОЗА ЗАКОНОМ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 7. 11. ПАТ. Конгрес бразилійських директорів поліції рішив домагатися, щоб уряд поставив внесок ревізії конституції, яка поставилаб комунізм поза законом. Внесок трактувати фашизм нарівні з комунізмом, відкинули. Конгрес рішив оснувати центральний архів для евіденції всіх підозрілих осіб, що перебувають у Бразилії.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ 100.000 КАНАДІЙЦІВ.

МОНТРЕАЛЬ, 7. 11. ПАТ. На Марсовому полі у Монтреалі зібралося 100 тисяч французьких канадійців-католиків; вони рішили поборювати комунізм і заховати вірність Церкві та папі. В демонстрації взяли участь: єпископи, духовенство провінціональні й міські достойники.

Страйк американських моряків заломлюється.

НЮ ЙОРК, 7. 11. ПАТ. З огляду на голод і недостачу гроша страйк моряків і портових робітників починає заломлюватися. Багато страйкарів уже вернулося до праці — страйк триває лише по деяких пристанях.

Оборонці Мадриду відступають без опору.

ПАРИЖ, 7. 11. Авас. На Мадрид наступає 3. і 4. нац. дивізії, поділені на 6 кольон. Вони стрінули поважніший опір лише на ліво від шляху Алькоркон-Мадрид, де зібралися були більші червоні сили. Бій під Деретамарес не покінчився до вчорашнього вечора. Нац. кольони полковників Асенсія і Кастехона посунулися здовж шляху Талявера-Мадрид; перша з них заняла лет. майдан Куатро Вієнтос, друга Кампаменто.

ЩОБ ЗБЕРІГТИ ЛАД У ЗДОБУТОМУ МАДРИДІ.

АВІЛЯ, 7. 11. ПАТ. Ґен. Франко уложив уже плян цивільного і військового апарату, який обійме адміністрацію Мадриду, коли нац. війська його здобудуть. Ті кадри зложені зі самих нових людей тому, що давні покинуть Мадрид. Також плян прохарчування столиці обдуманий; вона стане стратеґічною базою для дальших операцій.

Плян, як запевнити лад, обдуманий подрібно; напр. ніхто не може увійти з нац. військами до Мадриду без поіменного дозволу; закордонні журналісти увійдуть рівночасно і тим самим шляхом. Усіх, хто не підчиниться тим постановам поставлять під суд під замітом шпіонажі.

ЕКВАДОР ЩЕ НЕ ВИЗНАВ НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ.

КІТО, 7. 11. ПАТ. Міністр закорд. справ заперечив чутки, немов би Еквадор визнав уряд з Бурґос.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 7. 11. ПАТ. На фронті Сіґуенци нац. війська заняли Мандалльону і Мірабуеле, під Мадридом — Кампаменто, Караванчель Альто та містечко і залізн. стацію Віляверде.

СЕВІЛЯ, 7. 11. ПАТ. Ґен. Кейпо де Лляно повідомляє: Нац. війська заняли важну залізн. стацію Вілля Верде з репараційними варстатами; 300 червоних полягло, 150 (з того 8-ох старшин) попало в полон; під Ескуріялем посунулися вперід; на південь від Мадриду зістрілили два мисливські літаки; під Овієдо очищують терен від ворога.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Державний чи польський національний апарат?

Львів, 7. листопада 1936.

Зверхницький надрядний характер державної адміністрації, яка повинна стояти понад народами, клясами й партіями держави та кермуватись напрямними державної рації, що їх устійнює (незалежно від устрою) державна верхівка — це аксіома. Такою самою правдою, що не підлягає ніякому сумнівові, є обовязок державної адміністрації ставитись **справедливо** до всіх громадян держави: і коли істнує політична засада, зафіксована у конституційному законі, що всі громадяни держави рівні, та друга засада, що народам національних меншин ґарантується свобідний розвиток (бодай культури), то чейже примітивною передумовою державної справедливости є те, щоб чинники державної адміністрації були **обєктивні**. З черги це можливе тільки тоді, коли ті державні чинники **безпосередньо**, особами державних — вищих і нижчих — урядовців не будуть анґажуватись у громадській роботі ніодної національности, ніодної політичної партії, ніодної суперницької кляси.

Ця аксіомна засада у Польщі перевернена коміть головою. Як можна казати про те, щоб одиниці, які займають відповідальні становища в державній адміністрації, безпосередньо не анґажувались у громадській роботі ніодної національної чи політичної ґрупи, коли 1) створений після травневого перевороту ББ фактично віддавав усю **політичну** організацію краю в руки **адміністраційних** чинників і 2) коли проголошено іншу засаду, а саме, що державні урядовці мають бути „сполечніками" (громадськими діячами)?! Наслідок цих двох фактів був (і є) жалюгідний: 1) державно-адміністраційний апарат утотожнено з партійно-політичною організацією, і 2) перекидаючи польську громадську (суспільну) акцію на плечі адміністраційних урядовців — створено у польському громадянстві ту атмосферу, на яку всі польські громадські чинники вічно нарікають (кожний рядовий громадянин-поляк живе у переконанні, що за нього думає про суспільні справи і працює „уряд", і тому сам віддається блаженному безділлю). Але одночасно витворилась ситуація ще багато складніша: польський **державний адміністраційний** апарат, ініціюючи, фінансово з державних джерел підтримуючи та безпосередньо анґажуючи особи урядовців у тій польській національно-громадській акції, — фактично утотожнився з польським **національним суспільним** апаратом.

Якже назвати таку витворену у нас ситуацію, коли одночасно, у краю з національно-мішаним населенням, при етнічній українській більшости та польській меншости, — істнує культурне суперництво, суперництво суспільної ініціятивности, суперництво господарської тугости?! Яким робом величезна частина громадян держави, приналежних до національної більшости даної територіяльно-адміністраційної одиниці, може з довірям ставитись до керманичів місцевої адміністраційної влади, коли одночасно ті керманичі беруть безпосередню активну участь у суспільній діяльности **одної національної** групи, самі ініціюють ріжні акти тої діяльности та проводять її силою свого авторитету **державних** представників і силою — державних

чи самоуправних фондів, якими фактично диспонують?! Ясно, що члени тих національних груп, які не належать до національної групи даного урядовця, мусять бачити в ньому не обєктивного представника державної влади, тільки представника одної суперницької сторони. Щож тоді залишається з чинника надрядного, супроти всіх громадян справедливого, — що тоді залишається з конституційно-гарантованої засади рівности та рівноправности громадян і прав національних меншин, як окремої національної особовости?!

Ось два дні тому видрукували ми у замітці п. н. „Як гриби по дощі" вістку про те, що в Потічку пов. Снятин збудовано „дом людови" „заходом повітового старости і віцестарости при матеріяльній підтримці станиславівського воєводи і Фонду Праці". У тій самій замітці читали ми, що в Яструбові у Тернопільщині збудували „дом людови" та назвали його іменем тернопільського старости Маліцького. Староста Маліцькийноторійно відомий зі своєї діяльности при будуванні „людових домів" (каплиць, костелів), які стають твердинями польської національної роботи на Тернопільщині, осередками польської експансивної акції на всьому Поділлі.

Знаємо, що можемо почути тут запит: як то, то не можна вимагати від поляка-воєводи чи поляка-старости, щоб він був польським патріотом? І чи з польського патріотичного погляду це кепська справа, що такий староста причинюється до зросту польського національного стану посідання? Очевидно, що ніхто з нас не вимагає, щоб у державному апараті затруднювали лише апатріотичний елемент. Однак можемо вимагати і вимагаємо, щоб польський патріотизм окремих державних урядовців, що працюють особливо в адміністраційному апараті, не був киданий на терезки суспільної праці одної національности. Коли ми протестуємо і боремося проти утотожнювання понять польської нації і польської держави, виходячи з засновку непольського однородно-етнічного характеру польської держави та ріжних національних рацій ріжних національних груп, що складаються на населення держави, — то не можемо погодитись на те, щоб той чи інший повітовий староста був у своєму повіті польським національним діячем та щоб будував виключно польські національно-культурні і національно-суспільні станиці, ставлючись через те з природи річи негативно супроти будови аналогічних українських національних станиць. Не можемо погодитись на те, щоб із самоуправних і державних грошей, складаних також і передовсім українськими податниками, множити осередки польонізаційної експанзії. Здається нам, що маємо не тільки право, але й обовязок протестувати проти однобічности державних адміністраційних достойників, які своїм становищем яскраво вивищують одну частину громадян — з явною шкодою других. Коли польській державній владі залежить на тому, щоб українські та взагалі непольські громадяни держави ставились до державних адміністраційних чинників з дрібкою довіря, як до чинника надрядного, то вона мусить перевести перевірку дотеперішньої теорії та практики про обеднання функцій державного адміністратора і польського суспільника.

Большевизм у світлі власних документів.

Протикомуністична вистава у Берліні.

Берлін, 2. листопада 1936.

Цими днями відбувається у Берліні вистава, вміло й дуже цікаво влаштована німецьким Анті-Комінтерном. Оцінка большевизму з боку його противників, хочби підтримана найобєктивнішими даними, завжди може стрінутись з закидом тенденційности. Тому головна увага зосереджена на власних большевицьких документах: часописах, образах, плякатах і т. д., з яких вимовно виступає обличчя большевизму під світоглядовим, соціяльним, господарським і політичним оглядом у своїй пропаґанді і в акції, що змагає до світової революції.

Протирелігійна боротьба, оперта на новій конституції (§ 124 забороняє **релігійну пропаґанду, але леґалізує виразно протирелігійну**) — та ведена Губельманом-Ярославським жахлива по суті та гидка в формі. Низка світлин з большевицьких джерел показує руйнування церков, пустошення цвинтарів, профанування святинь і святощів взагалі, — не тільки християнських, бо є там і будійські храми (але нема тільки жидівських синагог!). На інших світлинах чваняться большевики продуктивним використанням церков і мошей на комуністичні клюби, антирелігійні музеї (напр. Печерська Лавра, катедра Василія Блаженного в Москві), на фабрики, театри, навіть на стайні. Мало того: Христос (і Будда) являється на крикливих плякатах союзником капіталізму і куркулів, навіть агентом мілітаризму в дуже ненависній представленні. Гидкість викликують картини, як пародіюючи слова „Їжте тіло моє" батярня ріже по куску то з ноги, то з боку і т. д. величезного Христового тіла (чи не зродилась ця думка в ілюстратора з фактів людоїдства підчас голоду на Радянщині?), або як Христос зі словами „мир дому сему" входить до публичного дому, або з нагоди Кані Галилейської та Святої Вечері являється покровителем самогону і пияцтва. Безстидність у профанації Богородиці в зіставленні з деякими (тепер вже ніби усуваними) ідеями „визволення жінки" й популяційної політики йде так далеко, що впорядчик катальогу навіть не рішається назвати цього по імени. Дрібницею після того лише генґбдешня релігії з такими „гумористичними" епізодами, як „будиночок" з забраних (священиком!) із церкви ікон: клясово свідомі робітники хотіли, мовляв, протестувати проти будування каплиці, але коли переконалися, що це служить зовсім людським меті...

У людськім і соціяльнім відношенні подивляємо на величезнім плякаті „укоханого" вождя пролетаріяту, Сталіна, з дитиною на руках. Але поруч з тим автентичні — знову ж з большевицьких джерел — світлини про долю й нужду „безпритульних" дітей, вихудлих кістяків, калік, жебраків і злодіїв. І морально вони покалічені: беруть участь у безбожницьких демонстраціях, денунціюють релігійних товаришів, стріляють до ікон і хрестів, щоби здобути похвалу в школі, врешті денунціюють батьків за „крадіж соціялістичної власности", коли ці з голоду скриють чи потягнуть трохи збіжжя. За всі ці заслуги співають їм хвалу большевицькі часописи. „Свобода жінки" показує жіноцтво при важкій праці (ок. одна пята всіх працюючих у гірництві й металюргії), у військовій службі і т. п.

Кріваві плями на величезній мапі Союзу вказують місце таборів примусової праці, в яких караються 6 і пів міліонів (як признають совітські часописи), здебільша навіть і з комуністичного погляду зовсім невинних людей; багато між ними й українців. Картини з урядової большевицької публікації про будову Біломорського каналу виявляють жахливі умовини життя й праці засланців. Подають також пристойні обличчя членів ГПУ, керманичів примусової праці, до речі майже самих жидів...

Будень у большевицькім раю: життя стало більш радісне — каже Сталін. Низка світлин показує нуждені хати, безконечні „хвости" перед крамницями, виголоджені худі обличчя з тупим поглядом. З голоду вмирають діти й дорослі, на трупи по вулицях мало хто й звертає увагу, їх підбирують на масові транспорти на кладовища. Найбільше вмирає на Україні й на Північнім Кавказі. Побіч картини розкішного життя панівних верств: серед сяючого товариства на парадному обіді у Москві видніють ріжні совітські достойники. Порівнюючі зіставлення якости й цін товарів на Радянщині та в Німеччині тут ілюстроване не в „абстрактних" статистичних табличках, а конкретними товарами, привезеними з СССР. Дитячий одяг 4 рази дорожчий — без порівняння кращий — німецький, 20 разів, макарони, горох лише 2 і пів—2 рази, алеж якість і апетитність! Одначе порівняння не рішає про дороженечу; у Німеччині ... надто низькі, алеж порівнюючи висові доходи. У СССР промисловому робітникові залишається з платні після примусових відтягнень ... 97 карб., тоді як плащ коштує 150—650, черевики 80—250 карбованців і т. д. — а з чого жити і в що одягнутись родина?!

Тепер ГПУ ілюстроване світлинами ... арештів, розстрілів, знущань, масових ... ванням селян і жінок, теж священиків (4) ... понати!). Багато картин на жаль і з України, цілий приказ розгромлення українського ..., але він вивішений не між документами ..., а просто в „большевицькім будні", як обставове щоденне явище в Союзі.

Наступ большевизму на всі країни світа, ... друга частина вистави, має кілька фаз. У першій стадії пропаганди й ширення розкладу ... ція звсована часописами, летючками й плакатами у найріжніших мовах. Експонати вибрано найкращих і сміливістю відбивають напр. ... клямації буржуазних культурних світил, ... людового фронту. Окрема серія присвячена ... тації в кольоніях. У другій фазі — наслідки комуністичної аґітації. Оригінальні світлини з ... столиць країн світа кричать про страйки й демонстрації, бійки й сутички з поліцією, ... й плюндрування, підпали, бунти й барикади, ... терор мордування заложників у вязницях ... дянських країн. Про домашню війну в Еспанії щоденно свіжі картини. У третій стадії червона армія з своїм начальним штабом, з організацією верхів з узброєнням і з масою війська виступає як таран світової революції, сягаючи щораз більше і до заграниці. Окремо показаний наступ комунізму на Німеччину, від пів міліона виборців до парляменту в р. 1920 до 6 міліонів в р. 1932, також з розкладом, заворушеннями, вбивствами аж до кермованої Москвою підготови до перевороту — але тут вже перемогли націонал-соціялісти.

Похід комунізму на всі країни під прапором всесвітньої революції представлений на мапі. Рівнобіжно з пояснюючим викладом запалюються по відповідних роках і країнах червоні світла то тут, то там, їх насаджується щораз більше — врешті німецька революція 1933 р. вибілює всю її територію, а згодом і по інших країнах запалюються білі світла, рідшають червоні. Проте большевицька стихія росте. Дуже ефектовно!

Неприємно вражають тільки протиукраїнські нотки у виставі. Ось нпр. на мапі Европи червоний тільки СССР і Чехословаччина як його база повітряної фльоти на Европу. Через Румунію веде червона стріла, **Галичина і Волинь закрашені на півчервоно, і то без Перемишля, Львова й Ковля.** Здається, підсувають нам тут комунофільські настрої на відповідно окресленій національній території. Здається тим більше, що це не перша й не найвиразніша шпилька з цього боку (пор. статтю в німецькій пресі про те, що автономія Закарпаття загрожує москалізацією та совітизацією взагалі, в винародовленням тих із 500.000 словаків!). Виставлено також багато літератури про відносини в СССР. Виглядає, що найбільше солідні описи є в англійській мові (в українській взагалі ніби нема нічого!). Повитих українців дух і тенденція цієї вистави може тільки тішити а з її техніки багато можна навчитись.

Партійна освіта в цифрах.

(РО) „Правда" з 3. ц. м. подає, що комуністичною партійною освітою керує 96.533 пропаґандистів. В освітніх осередках є 869.390 членів партії, 319.862 кандидатів на членів, 232877 симпатиків, 144.285 комсомольців та 164.303 безпартійних. „Правда" твердить, що конечно обхідно збільшити численний стан партії.

Анархія чи пляновість в розбудові українського промислу.

(ДИСКУСІЙНА СТАТТЯ.)

Від кільканацяти літ взялися українці в Галичині творити свій рідний промисл. Досить пиняво і зпровола, але всеж поступаємо вперед і в тій ділянці господарського життя. Нелегка це робота! Адже нема у нас ані фахових промисловців, що талант до тієї роботи всисали би так сказати з молоком мами, ані фахової традиції і досвіду, ані конечно потрібних капіталів. Зате є маса труднощів та перепон. Наше новонароджене промислове підприємство мусить відвоювати собі український ринок збуту, на якім вкорінилися вже чужі промисловці і мусить побороти їхню ненависну злобу та підступність. Мусить перемогти недовірчивість та скептицизм своїх, унешкідливити зависну кириво і т. д.

Але є ще прикріші явища, і то у власній суспільности. Може хтось з перших піонірів українського промислу в Галичині найде час і охоту написати хоч би коротеньку історію свого підприємства. Загал нашого громадянства довідався би з такої монографії (колиб була безоглядно щира), якої надлюдської праці та енергії, яких сталевих нервів, якої віри, завзяття, витревалости та відпорности треба було, як ненастанно і невсипущо треба було борикатися, щоби не впасти на дно.

У такій історії котроїнебудь української „фабрики“ мов у дзеркалі побачили би ми себе і мусіли б... зжахнутися! Бо переконались би, як страшно далеко відбігають наші гасла і поклики від нашої щоденної практики, яка страхітлива ріжниця між тим, що назверх говоримо та тим, що постійно й щоденно робимо. Як богато у нас не тільки байдужности до справи, що має національне значіння та вагу, але й охоти пакостити, шкодити, підривати.

Дуже популярне тепер у нас гасло: „Розбудовуймо свій український промисл“. Його популярність виводиться не з моди, але з життевої потреби нації. Щоби виказати необхідну потребу українських промислових підприємств, не треба шукати аргументів: наше суспільне, економічне та політичне сучасне становище аж кричить про те. Без свого рідного українського промислу всі наші аспірації, всі змагання до кращої майбутности хворіють небезпечною однобічністю, бо недостає їм одної з найсильніших основ.

Питання розбудови українського промислу цікавить в першу чергу промисловців — це ясне. Але тяженько помилявся би той, хто гадав би, що **тільки** їх! Адже український промисл даватиме зарібок і прожиток українським умовим і фізичним працівникам. А ця справа сьогодні першої ваги. Чейже знаємо, що українцеві неможливо тепер дістати навіть „високу посаду“ замітача вулиці в якімнебудь нашім місті!... Без розбудови українського промислу нема що й мріяти про українізацію міст, без українських міст — годі думати про українську державність...

Все те правди, яких ніхто не схоче нині зачіпати сумнівом. Та того мало, треба ще конче вивести з тих правд льогічні висновки. Першим висновком мусить бути теза, що не вільно нам трактувати справу українських промислових підприємств — як чисто приватну справу їхніх підприємців. власників. Ні! Так, як сьогодні речи стоять так і як будуть ще довго стояти, **кожна українська промислова інституція є клітиною нашого національного господарського організму.** Чим більше буде кріпких і здорових таких клітин, тим сильніший, більше здатний до життя та боротьби буде наш національний організм. І коли не підлягає сумнівові, що національним обовязком української суспільности є підтримувати молоді клітини українського промислу, то рівночасно та суспільність мусить мати право нагляду та контролі над справою розбудови українського промислу і то без огляду на те, чи та розбудова доконується шляхом кооперації, чи руками приватника-промисловця.

Отже передовсім громадянство має право жадати доброго товару по приступних цінах, порядної та солідної обслуги, купецької кулянтности і таке інше, але водночас метою такої громадянської контролі буде запобігати визискові та кривді працівників, зариванню кредиторів, котрими зправила є українські установи, нарушуванню доброї опінії українського промислу, тощо.

Щоби все те як слід виконати, суспільність мусить мати право регулювати ріст і розвиток рідного промислу. Не слід допускати, щоби творилися промислові підприємства тільки з захланною метою зисків, бо раціональні і доцільні зі становища національної господарки є тільки такі промислові підприємства, що мають служити заспокоєнню дійсних потреб суспільности. Отже нові підприємства повинні і можуть повставати тільки в міру дійсної потреби, а саме: коли або цілком нема українського підприємства, що виробляло би того роду товар, або запотребування на даний товар є таке велике, що істнуюче українське промислове підприємство **не всилі покрити його.**

Колиж поємність українського ринку така невелика, що навіть істнуючому промисловому підприємству не дає працювати „повною парою“ — то ясна річ, що нема місця на нове підприємство того самого роду, колиж не вважаючи на те, таке підприємство повстає, то знову ясна річ, що не з дійсних потреб консумента, тільки з конкуренційної боротьби, з погоні за зиском.

Не хочемо виключати цілком конкуренційну боротьбу, не хочемо творити якісь національні монополі, але хочемо і мусимо недопустити **до нездорової** конкуренції. За нездорову конкуренцію слід уважати конкуренцію між українськими фірмами тоді, як поємність українського ринку є замала і заслаба, щоби дві українські фірми могли конкуруючи між собою, виробляти щораз кращі, ліпші та дешевші продукти. Коли поємність нашого ринку не зуміє одного нашого промислового підприємства поставити як слід на кріпкі ноги, то тимбільше не зуміє двох або кількох, а конкуренційна боротьба в даних обставинах мусить скінчитися катастрофою конкурентів.

Зайво було би тратити слова, щоби виказати, що така катастрофа мусить мати в наших обставинах далеко ширші і більше шкідні наслідки, ніж подібні речі в інших народів, яких промисл виріс вже давненько з дитячих капців.

Як дитині, що ставляє перші кроки, дозволити впасти є дуже непедагогічно, бо такий упадок, коли він дійсно болючий, відбирає відвагу та охоту ходити, так і нашим піонірським промисловим клітинам не можна дозволити впасти

ВАСИЛЬ ЦАЛИНЮК. 2

Спогади з учительської семинарії.

(Докінчення.)

Співу в семинарії учив Фр. Коньор, який прийшов з Заходу і не знав нашої мови, тимбільше української музичної літератури. Тому поміж богатою і поважною програмою польською були дві або три пісні українські, як „Ой не ходи Грицю“, „Ой, під горою“ і подібні, які ні формою ні змістом не надавались на концерт Шевченківський. І от на одній з проб відспівали ми поправно польські пісні, а коли прийшли на чергу наші — ми ні пари з уст. Учитель повідомив негайно директора д-ра М., а той візвав до себе двох хористів, щоб оправдали поступок хору.

Пішов тов. І. Бакун, ініціятор страйку — душа вражлива (на жаль, помер він передчасно на сухоти) і ще хтось другий і сміло з'ясували йому наше становище у справі вибору українських пісень. Директор признав рацію, та не бачив виходу. Не ставало — як казав — часу на вивчення і семинарія не мала відповідних творів. Та наші представники знайшли розвязку. Підшукали відповідний кусник, зивчили на час і вивели з великим успіхом.

Зпоміж учителів поляків дійсним педагогом і прихильником молоді без огляду на націю був учитель математики Еразм Стажинський. Чесний характер, нікому кривди не заподіяв. І тому коли іншим учителям горячі студентські голови бивали шиби та чинили пакости, він був певний, що невдячністю ніодин ученик йому не відплатиться.

Оженений зі свідомою українкою, цікавився нашою музикою та співом. Завдяки музиці та веденню хорів зробив він — як оповідали — службову карієру. Мав він багато церковних нот так, що його партитурою користувалася семинарія від початків свого оснування.

Найменше щастя до учеників мав Адольф Більгер, учитель німецької мови. Високий, худий, з висуненими кістками лиця, з гіркою усмішкою на лиці та предовгими вусами, які все розтягав. Національно не маніфестувався. В поведінці був терпкий, але причиною терпкости були сухоти. Та це молодь мало обходило. Вимоги його з німецького були, на його думку, мінімальні, бо він мав на увазі, що всі мають жити серед німців, а на думку учнів — максимальні. І на цьому тлі доходило між ним та учениками до непорозумінь. Він домагався, щоб ми виковували уступи „на бляшку“, бо тільки тоді був певний, що ученик висловиться поправно. Зміст поетичних творів диктував сам і теж велів учитись їх напамять. Ця метода дошкулювала головно тим, що не любили вчитися з книжки, а просто з викладів, або слухали бубнення товаришів. І от ті саме пелегували, як уміли, до страйку включно.

Тямлю, брали ми уступ „Ді Урен“. Була це хроніка та опис годинників від найдавніших часів. Б. завдав вивчити його (річ ясна, напамять) і то „з нині на завтра“. Кляса виявила невдоволення, та учитель на це не зважав. Під напором сміливіших рішила кляса не прийти на другий день на годину німецького, тим більше, що випала вона пополудні. А були між учениками і такі, яким страйк був не на руку, але бачучи однодушність кляси, мовчки погодились. Як умовились, пересиділи ми годину німецької мови над Дністром і прийшли до кляси на другу лекцію — польської літератури. В школі був уже рух. Конферували професори та директор. Вислід конференції був такий, що професор польської мови відступив Б. пів своєї години. Поденервований, з іронічною усмішкою входить учитель Б. до кляси і витягає записник. Отворив на букву „К“ і питає, йдучи догори, всіх за порядком —і сипле кожному двійку. За мною сидів 24-літній товариш Г., що вислужив капралем при війську і потім дістався до семинарії. Тішучися, що учитель проминув букву „Г“, пірнув у предмет найближчої години і не здавав собі справи з того, що довкола нього діялося. Та учитель Б. у кількох хвилинах перейшов усі букви від „К“ почавши до кінця і скоро вернувся до букви „Г“. Г! „Ві зеген ді Урен аус?“ Г. зривається, та починає мене термосити за плече. Щож тут підповісти? Та цеж іде про зміст уступу. Але бачучи його жалюгідну міну, пригадую собі таке саме питання, яке торкалось одної з попередніх, зрештою добре вивчених, лекцій, а саме: „Ві зеген ді Еріпієн аус?“, на що треба було дати опис богинь, який зачинався реченням: „Ді Еріпієн зеген шреклік аус“. Небагато думаючи, підповідаю: „Ді Урен зеген шреклік аус“. Тов. Г. самопевно повторив мої слова І тут прийшло відпруження. Кляса вибухнула сміхом, бо ті годинники дійсно були для нас страшні з огляду на ситуацію, що тоді витворилася. Учитель розсміявся якнайщиріше, сховав записник і вийшов з кляси.

Та якаб там не була його метода, у нас, українців, не повинен він полишити лихого спомину, хочаб тому, що не ставився до нас гірше,

і то не з огляду на добро дотичної клітини, але з огляду на те, що такий упадок викликує депресію серед суспільности, відстрашує від дальших спроб творити свій промисл, підкопує довіря і до наших промислових фірм і до наших власних сил та ефективно наражує на поважні страти наші кредитові та торговельні інституції, що дану клітину фінансували і з нею торгували, та ще позбавляє зарібку значний, як на наші обставини, гурток умових та фізичних працівників. Українська суспільність, очевидно, не має змоги не дозволити українському підприємцеві творити конкуренційне підприємство, але має повну змогу застосувати моральну і торговельну репресію, а сам страх наразитися на таку репресію відбере даному підприємцеві охоту шукати зачіпки.

Якже це здійснити?

Володимир Темницький.

(Д буде.)

Анґлія відкликує з Адіс-Абеби свій військовий відділ.

РИМ, 7. 11. ПАТ. Британський амбасадор заявив міністрові Чіяно, що його уряд рішив відкликати з Адіс Абеби індуський відділ, що береже брит. посольство. Чіяно запевнював, що італ. влада підіймається сама охоронити будинок і персонал посольства, тому амбасадор обіцяв, що індуси відїдуть негайно.

—о—

З польської преси.

Роля Польщі на Сході Европи.

У двотижневику „Мисьль Польска“ (ч. 19) находимо велику статтю Ю. Бравна п. н. „Маємо ідею“, в якій автор полемізує з Дмитром Донцовом, що у своїй статті „Перспективи“ у „Вістнику“ висунув тезу, що Польща находиться у стадії пошуканки за новою ідеєю, але її не находить. До того всі дотеперішні висліди цього шукання за ідеєю (каже Д. Донцов) це лише штучні синтези з оборонним підходом. Отже Ю. Бравн запевняє, що Польща має ідею, яка орґанічно вяжеться з цілістю польської духової творчости. Ця ідея ґенетично виринає з цілої історичної минувшини Польщі. Одначе покищо Польща не здійснила вимог цієї своєї ідеї у свому устрою, суспільнім житті, культурі і міжнародній політиці. Чому? Бо досі — каже автор — поляки жили під непереможним тягарем ідеалу незалежности і тому втратили з очей мету, для якої істнує і держава та її підмет: нарід. Ці поляки є тепер при кермі і на чолових становищах партійних штабів у Польщі. Одначе є вже нова фалянґа молодих людей, не засуґерованих самою тільки ідеєю незалежности, здібних дивитися вище і дальше. Далі автор полемізує з Дм. Донцовом, що поляки пошукують ідеї під зовнішнім натиском двох „іслямів“: комунізму та гітлеризму, — впевняючи, що в Польщі істнує самохітний порив означити свою ідеольоґічну позицію в історії. Це льоґіка життя. Автор покликується на доктрину Гене-Вронського з його месіяністичною фільософією, яка є саме ідеєю нової Польщі. Ця ідея зродилася вже тоді, коли про фашизм і комунізм не було ще „ані слиху ані диху“.

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ ЦЯ ЗДІЙСНЕНА ІДЕЯ?

Отже нова ідея месіянізму Польщі складається з двох чинників: 1) **правди**, яку приносить світові польська національна фільософія, та 2) **пястівсько-ягайлонської ідеї** великої імперії в Середущій Европі, зорґанізованої на засаді унії: „вільні з вільними“ і „рівні з рівними“. На думку автора Польща є призначена відограти вирішну ролю у світі, а саме: зневтралізувати ідеольоґічну отруту, яка охопила Европу, винищити до основ помилки комуністичної і фашистівської доктрини, та обявити світові абсолютну основу нового морального ладу. Тоді місія Польщі була би найбільшим чином, який здійснено від часів Христа.

Як бачимо, то відроджена Польща — на думку автора — має стати тим центром, до якого тяготіла би не лише „вільна Україна“ (захоплена засадами: „вільні з вільними“, „рівні з рівними“), але має теж відіграти ролю спасителя світу.

Не вдаючись у полеміку з автором, можна тільки зазначити, що реферована нами стаття є одним із чергових покажчиків дуже цікавого процесу чи радше ідеольоґічного ферменту, що йде тепер однаково серед польської студентської молоді, як і середньо-молодої ґенерації (між 25—40 літ), що відривається від ґенерації „старої“: і старих пілсудчиків і ендеків і пепесів.

ніж до поляків, а інколи своєю мовчанкою ставав по нашій стороні. Це добре досвідчив я на собі. Я був тоді на І. році семинарії і мешкав над Дністром, побіч бараків, побудованих для війська тоді, коли ще не було мурованих касарень у місті. До тих касарень, що під той час стояли порожні, скликано чи не перше політичне віче. Реферував д-р Охримович, промовляли о. Яворський, о. Ковч та дехто з селян. Бачучи ріку людей, що в полудневих годинах плила на віче, я тим так перенявся, що забув за обід та за пополудневу шкільну годину; змішався з юрбою і втиснувся до середини. Та небавком прийшли там „приятелі“ українців, учителі М. і Г. Я не крився, бо не здавав собі справи зі свого вчинку. На пополудневу годину учитель М. пішов, а я, загіпнотизований промовами та реаґуванням юрби, залишився. Учитель М. заалярмував директора, а той вислав на провірку ученика поляка, який мені нічого не сказав, тільки зараз потвердив усе перед директором. На другий день відбулася в цій справі конференція. Я завис на волоску. Що не прогнали мене з семинарії — це завдячую частинно і вчителеві Б., що був моїм господарем кляси. Та від тоді на кожну годину учителів М. і Г. приходив дир. Слоневський, ставав посередині кляси і звертався до мене словами: „Проше теди, Ц. нам опове, цо слишал на вецу!“ Поневолі мусів я бавитись у репортера і то обережно, щоб не пошкодити собі. І я оповідав про анальфабетизм українців, які покінчили польську школу і не вміють писати ані по польськи, ані по українськи. На іншій годині оповідав я про те, що шкільну кімнату відступили жидам на весілля, а не хотіли віднаймити читальні „Просвіти“ на виставу. Дир. С. спростовував, заперечував, а потім запускався в лінґвістику: „окляскі, оплески, плесо, плісати“ і година — на втіху учеників — минала.

Зразковим **педагогом, високо ідейним** патріотом був о. Й. Раковський, учитель господарства. Земляк кожним фібром своєї душі — з цілого учит. збору був нам найближчий. Не чужий для нас був його привітний дім і доступною була його бібліотека. Свій предмет любив і цінив і того відношення до свого предмету від нас вимагав. Хоча і священник, одначе почував себе ліпше за катедрою, ніж на проповідниці.

В 1906 р. вийшов мій річник у світ як четвертий з черги. Пішли ми з вірою, що поможемо свому народові. І помагали ми чесно, працюючи на всіх ділянках: у Просвіті, в УПТ, у кружках „Сільського Господаря“, аматорських гуртках, в хорах, на зборах та вічах. Де нас не було! А працювали ми безплатно, часто докладаючи до кожної праці, не жалуючи здоровля і часу, не дбаючи за карієру. По кількадесять кільометрів (у горах!) ішли ми нераз пішки, щоб бути на зборах. Ми бачили, що довкола нас також все росло. Ми захоплювалися працею і захоплювали нею інших. Ми боролися з кацапством і з урядовою клікою та все виходили переможно.

Та це було 30 літ тому. А нині? Коли порівняємо нинішню працю нашого учительства з тою, яку робили ми старші, жаль стискає серце. Нинішній учитель — звязаний цілковито. Обнизився його лет, зменшився його розмах. Та віримо, що теперішні обставини не вічні — вони зміняться і молоді підуть надалі стежкою своїх попередників.

З Совітської України.

(За радіом)

ВІДЗНАЧЕННЯ АРТИСТКИ.

Зою Гайдай, знану на Україні [illegible] вачку, що заняла в київській опері місце [illegible] виїзду за кордон п-і Марії Сокіл, обдаровано почесним званням „заслуженої артистки [illegible] публики“. В подяці урядові заявила артистка, що вона належить до молодих, що горда [illegible] відзначення і що пильно працюватиме далі для добра української радянської музичної культури. Чи ця її заява щира, годі сказати.

ПОСИЛЕНА РАДІОСТАЦІЯ В КИЄВІ ПОЧАЛА СВОЮ ПРАЦЮ.

Вже від довшого часу заповідали большевики будову дуже сильної стації у Києві. Тепер можна вже її зловити на довгих филях і [illegible] чить вона дійсно дуже голосно й виразно. Є це „потужна стація ім. Косіора“, яка йде покищо експериментально і то разом зі старою київською радіостацією РВ9.

СВЯТКУВАННЯ 19-тих РОКОВИН БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У КИЄВІ.

З приводу роковин большевицької революції проголошено у Києві та в інших містах України масу імпрез. На вулицях Києва відбувався справжній карнавал з численною участю оркестр, співаків та артистів. У суботу 6. в. м. відбулися святочні походи, при чому київська радіостація передавала їх не тільки з самого Києва, але теж із Москви, Харкова, Дніпропетровська і Сталіна. В Києві проходить саме тепер III. Олімпіяда Самодіяльного Мистецтва. Відбувається вона в театрі ім. Франка. Транслює її звідтам київська радіостація.

Передача київського святкування роковин революції почалася в год. 7.30 і тривала довго. Спікер до 8-ої години оповідав по українськи, як виглядає столиця „квітучої“ України підчас ювилейного торжества, зокрема вулиця Воровського, куди ось-ось мали продефілювати маси манiфестантів. Він відчитував великі написи, якими удекорована згадана вулиця. Подаємо кілька замітніших: „Фашизм — це злидні, голод, „розорення“!“, „Хай живе братерське єднання народів СССР!“, „Вступайте до антифашистської міліції!“, „Хай живе еспанська революція!“... Відтак подав він імена „керовників українського народу“, що заняли місце на трибуні. Це Косіор, Постишев, Петровський, [illegible]ченко, Затонський, Порайко, Сухомлін, Шліхтер та інші. В авті приїхав командант київської округи Якір, який промовив до війська (очевидно в російській мові!). При звуках оркестри почали проходити перед трибуною військові стаціоновані в Києві три полки, дивізія Осоавіахіму, що її зорґанізували перед роком, артилерія, кавалерія, і „стальні колесниці“ — танки. Замітне, що „керовники українського народу“ кидали з трибуни гасла майже виключно в російській мові. Їх приймали машеруючі кольони грімким „урра!“. Час до часу переставляли мікрофон на Москву і тоді можна було чути параду на Червоній Площі, опис її учасників на чолі зі Сталіном та поодиноких моментів, з обїздку Ворошиловом лав червоної армії, [illegible]

До мікрофону в Києві підійшли поети: Кондраченко (читав свою поему, писану по російськи), Микола Бородович (читав свою поему по українськи), музиканти, що виграваи на гармонії ріжні боеві пісні, що їх підхоплювали якісь невеличкі хоральні групи. Текст пісень — московський. Також була чиясь (ми не дочули імени) велика промова, виголошена по російськи. З ній була згадка про „великі досягнення України в братньому Сов. Союзі“, про „віддану на вічність селянам землю“, загрожену раніше польськими й німецькими поміщиками, про червону армію, яка своєю непоборною силою дасть відпір усім зазіханням ворогів, „коли вони вийдуть із глузду“ та захочуть атакувати батьківщину світового соціялізму“.

Пописом великого числа літаків закінчилась військова парада і зачався похід „щасливих дітей радянської країни“, та їхні танкові [illegible] Вздовж вулиці на асфальті вулиці Воровського [illegible] лунали звуки оркестри (чимало й українських народніх пісень). Спікерка не переставала інформувати. Від неї ми довідалися, що поза [illegible]

...ло 12 дівчат у червоних беретиках із квітами в руках, що цілі відділи дівчат були зодягнені в українські національні вбрання, що в поході несено таблиці та портрети Косіора й Постишева, Петровського і Любченка, Сталіна і Кагановича. І знову до мікрофону підходили ...ігірики совітської дійсности, виспівуючи ...ну режімові та його творцям. Жидівський поет Квітка відчитав вірш у честь Ворошилова. Цей вірш відчитано теж в українському перекладі. Галя Супруненко, 15-літня учениця 54. київської школи, деклямувала власні вірші. Перший кінчився словами: „Дякуємо Сталіну за нове життя", другий: „Привіт вам і слава, герої, герої отчизни нової!"...

Після дітей почався похід робітничих кольон. Спікер розпливався в гордощах не менше, як тоді, коли йшли загони червоної армії. Пісня змінила пісню, здебільша в честь „кращого друга працюючого світу — тов. Сталіна".

Треба було багато терпцю, щоб вислухувати рабські заяви, славословія „геніяльному й любимому вождю Сталіну", обманні промови про невідоме в буржуазних країнах щастя громадян СССР, тощо. Слухали ми і не завидували ні трохи рабам московсько-комуністичної влади. Вкінці обридло.

Н—вич.

Популяційні проблєми на Закарпатті.

Як піднести життєвий рівень закарпатського населення.

На Закарпатті популяційні проблеми не менше актуальні від подібних проблем по цей бік Карпат. На Закарпатті приріст населення відсотково найвищий з усіх земель Чехословаччини, але смертність теж дуже велика зокрема у ...ляче смертність. В р. 1935 на 1.000 душ населення припадає 16.63 уродин, у Чехії тільки 0.86. Цьогож року заключило подружа 7.93 на 1.000 душ населення в Чехії, а на Закарпатті тільки 6.39. Найвищий приріст населення виказує округа Воловецька (41.77 живо народжених на 1.000 душ населення), найменший Ужгород-місто (13.92). Найменшу смертність виказує Ужгород-місто (10.38 на 1.000 душ населення), найбільшу Севлюш-повіт (21.17). У цьому повіті в р. 1935 була найвища смертність немовлят — 190 на 1.000 душ населення.

Причинами такої депопуляції населення Закарпаття, по оцінці лікарських кругів, є страшний алькоголізм, хронічне недоживлювання широких верств населення, полові недуги і сильно поширена недуга воля. Тому зацікавлені проблемами популяційними на Закарпатті стараються усунути причини такої депопуляції.

Ті круги домагаються, щоб побільшити кількість порадень матерей, поширити сітку приютів-порадень для соціяльних недуг, заложити земську централю для боротьби з половими недугами, забезпечити верховинцям достаток товщів через пропаганду і підтримку плекання свиней та врешті видати заборону вільної продажі алькоголевих напитків і зіпсованого спірту. В округах, де поширена недуга воля, лікарі домагаються домішувати йод до кухонної і тваринної соли. Щодо недоживлювання населення домагаються круги, заінтересовані соціяльними проблемами Закарпаття, щоб повести пропаганду за скріпленням туристичного руху, перенести верховинців у доли, постійно поліпшувати господарський рівень країни та завести курси варення, бо й при багацтві харчевих продуктів населення терпить недоживлювання тому, що не вміє варити.

Проголосять еспанську совітську республику?

РАБАТ, 7. 11. ПАТ. Тутешня радіостація подає, за вістками з Барсельони, що совітський амбасадор радить еспанському урядові проголосити совітську республику на просторі, що йому підлягає.

РОЗДОР МІЖ ЧЕРВОНИМИ.

РАБАТ, 7. 11. ПАТ. У Барсельоні дійшло до кріавої сутички між анархо-синдикалістами і комуністами; з обох сторін чимало ранених. — У Більбао вибухла перестрілка між анархістами і баскійськими націоналістами.

МІЛІЦІОНЕРИ ДАЛЬШЕ ВОЛОЧАТЬСЯ ПО МІСТІ.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. Міністр внутр. справ закликає через радіо всіх міліціонерів з пробоєвих частин, щоб негайно зголосилися до касарень. Тих, що не зголосяться, поставиться під суд як дезертирів. — Пекарні мусять працювати днем і ніччю, щоб достарчити населенню хліба.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. Червоні ескадри збомбардували нац. кольону на шляху Леганес-Карабанчель та зістрілили нац. бомбовий літак „Юнкерс".

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. На середньому відтинку мадридського фронту протинаступ червоних відкинув повстанців; на півдні червоні йдуть вперед.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. В Астурії червоні перевели завзятий наступ і взяли 35-ох повстанців у полон; на арагонському фронті вони віддалені на 2 км. від м. Альмудевар, на відтинку Тардієнте розбили одну кінну сотню і дві піхотні; на південному фронті відбили завзятий нац. наступ на лінії Боне Пріего; на південному відтинку мадридського фронту повстанці ведуть дальше завзятий відступ; піхота й артилерія стримує їх.

ҐАЛАКТІОН ЧІПКА. 9

Автом по Галичині.

ПОВОРОТНА ДОРОГА.

Козачівка була останнім пунктом нашої поїздки. Звідси дорога — кудиб не йшла — вела нас уже до дому.

„Іншим путем повернули" — як співається в коляді. Чортків, Бучач, Монастириська, Підгайці, Бережани і — знову Черче. Бо Черче, то так як бувало коршма при дорозі: чи сюди, чи туди, а вступити треба...

Надивившись на велике цвинтарище за Збручем (і по цвинтарищі часом людина перейде, чи корова пасеться!), ми вирушили в свояси. З одного боку раді, що відпічнем від вічного гуркоту мотору, з другого — немов зажурені, що все на світі мусить мати свій довший чи коротший кінець. Наша дорога матиме коротший, бо вже і Читачі напевно внудились моєю перегрінацією per pedes Fordorum.

Перелечу на крилах бензинового пегаза через міста, місточка і села, спиняючись коло одної церкви, одного нагробника, одної вивіски, одної цегольні і одного знайомого. Потім відпічнемо в Черчі, послухаємо капітальних реверансів, а я поїду ще на свято Лепких до Жукова.

От і все...

ЦЕРКВА В ОЗЕРЯНАХ.

Всі села в цілім нашім світі мають свої амбіції. Тільки ці амбіції не йдуть у тім самім напрямі. Одно хоче бути найкраще, друге найкраще вбране, третє хоче мати найбільшу читальню, четверте районівку, пяте це, шесте те. А Озеряни сказали: „Хочемо мати найбільшу церкву!" І мають. Проектував її інж. О. Пежанський і трохи боявся, що зробив занадто модерний проект. Та озерянці подивились і махнули головами: „Трохи вона ніби інакша, але такої ніде ми не виділи і — головне — велика!"

Церква справді велика і модерна, але архітектурно звязана з нашою бувальщиною. Відбиваються в ній виразно візантійські ремінісценції, які мені — ворогові модерних „скринь" — спеціяльно подобаються.

Місцевий священник показує нам нутро церкви і оповідає про свої проекти. В середині ще румовище, але вже швидко діждуться озерянці скінчення свого нового храму, бо не жалують на це ні трудів ні грошей. Де як де, але на чорноземнім Поділлі мусимо мати репрезентаційні церкви, бо поруч старенькмх храмів Божих ростуть як гриби костюлки, з високими вежами, червоними дахами і білими стінами. Дотого мусять наші церковні комітети дбайливо підбирати місця під нові церкви, бо густо-часто гарна і велика церква ховається від людського ока у видолинку, а зате костел видно здалеку.

Покидаючи мури церкви зітхав я ще до одного: Коби ще Ковжун і Осінчук розмалювали її як слід, а будуть мати озерянці чим хвалитися.

НАПИС НА ГРОБІ.

Не знаю, чи є де на світі більш вимовний напис на гробі, як в однім подільськім селі, якого назви на жаль не памятаю і — думаю — не треба конче. Станули ми поглянути на каплицю, цікаву своєю архитектурою. Мій товариш має слабість до фотографій, то й увесь час прицілювався „лайкою" до каплички. А я, за той час, оглядав нагробники, чи вірніше відчитував написи.

Ще трохи і був би вийшов з цвинтаря без ніякого спомину і — ясно — був би не писав про нього. Але кинув ще раз оком і знайшов правдивий брилянт:

„Tu spoczywa
Paraska Hryb
z Zajaců!
lit 36
i Tadeusz lit 5."

Яка цікава, яка повчаюча історія!

Була собі дівчина Парашка Заяць. Трапився їй хлопець-латинник, на назвище... Гриб, вона вийшла за нього, швидко померла, а по ній помер її синок Тадеуш. Чоловік поставив над ними нагробник, а що був латинник, то дав польський напис, а тому що був Гриб, то дав так як умів.

Чи може бути більш пророчисте свідоцтво польонізаційного процесу на нашім Поділлі? Парашка Заяць виходить за якогось там Павла Гриба, мають сина Гриба, але вже Тадеуша, а внук їх буде вже Ксавери Ґжибовскі... Коня з нарядом тому, хто догадається, з яких батьків той шляхтич походить!

ВИВІСКА НА КРАМНИЦІ.

Як відомо, кожна крамниця має вивіску, але рідко котра задержить око прохожого. Всі вони

Новий конкурс „Діла" на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундова ного в „Ділі" п. Василем Тихим з Америки, жю ві признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для 1-ої в сумі 10 ам. до лярів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло жю рі відповідних кандидатів (див. „Діло" ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему
„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?"

Тему вибрало жюрі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжнє прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку жюрі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня п. р.**

Листопадові Роковини.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В УЖГОРОДІ.

Як кожного року, так і тепер відсвяткувала українська еміграція разом з тутешнім народовецьким громадянством свято 1. листопада з нагоди роковин проголошення незалежної Західньо-Української Держави.

Рано відбулася Служба Божа в церкві монастиря оо. Василіян, яку відправив о. Августин Волошин в асисті більшого числа духовників. Прегарну, змістову, патріотичну проповідь виголосив о. Сабол (Зореслав), відомий підкарпатський український поет і письменник. Співав просвітянський хор з Перечина під управою п. І. Романченка.

В год. 11. у великій кіновій салі Т-ва „Просвіта" відбулася народня академія. Святочну промову виголосив проф. Яків Голота, подаючи важніші події, що того дня відігралися на галицькій українській землі. Добре продумана і щодо форми виголошення бездоганна промова зробила велике враження і її нагороджено гучними плесками. Крім того були ще виступи хорів і деклямували діти: Катя Макар, Степан Максимюк, Марія Матікович, Іван Мінчак. Дитячим і стрілецьким хором дириґував проф. Д. Петрівський, хором „Бандурист" п-і Пл. Щуровська-Росиневич. Стрілецький хор виступив у більшій силі, як у минулих роках, і гарно відспівав багато стрілецьких і народніх пісень. Миле враження зробив дитячий хор. Дівчатка були одягнені в народні строї. З гарним успіхом відспівав дитячий хор кілька стрілецьких пісень, як „Засумуй трембіто", „Прощай, дівчино", „Ой на горі нивка" і т. д. Мішаний хор „Бандурист", хоча чисельно невеликий, відспівав, як завжди прецизно і з захопленням дві пісні: Стеценка „Зелений гай" і Ярославенка „За рідний край" і так достойно закінчив цю святочну академію.

Пополудні о. Желтвай відправив при збірній стрілецькій могилі на цвинтарі при вул. Капушанській панахиду за поляглих борців. **(У. С.)**

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ПОДЕБРАДАХ.

Українська кольонія в Подебрадах в день 1. листопада зібралася на врочисту академію для вшанування історичної дати. Реферат на тему „День першого листопада і розвиток української державної думки" виголосив д-р Осип Безпалко. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В БУКАРЕШТІ.

Українська громада в Букарешті святкувала 1. ц. м. листопадові роковини святочними сходинами в домівці культурно-спортового т-ва „Буковина". Після вступного слова п. Я. Сірецького виголосила гарний і річевий реферат п-ні Левинська. Студентський хор під проводом інж. Левинського відспівав низку стрілецьких пісень. На дальшу програму свята склалися деклямації: п. Л. Тотоєскула: „Львів" — Липи; п. М... „На крилах" — О. Олеся та виступи укр... дітей з мішаних подруж, які заходом ... Українок Емігранток навчилися україн... ви. На святі деклямували такі діти: Орест ... ляк: „Ой впав стрілець"; Розіка Реднер: „... чу вас, святі могили", М. Катерів: „Тоб..." ... Карась: „Україні". Свято закінчилося ... ванням нац. гимну.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В МОСТИСЬКАХ.

Мостиський повіт відсвяткував ... Листопадові Роковини так величаво, як ... коли досі. Вперше в історії останнього ... ліття за ініціятивою Філії „Просвіти" та ... шини „Повітового Лугу" всі українські ... організації і товариства відбули спільно ... національні торжества.

В навечерія першого листопада відправив о. дек. Куціль у парохіяльній церкві в Мостиськах панахиду за душі поляглих за волю України. Співав хор гуртка інтеліґентної молоді.

В понеділок 2. листопада стануло до торжественної Служби Божої у церкві в Мостиськах 6 священиків: о.о. Пшепюрський, ... Гринишин, Гамерський, Мацюк і Гринюк. ... до Служби Божої хор з Годинь під дириґентурою дир. Федевича Володимира. Нарід і з ... дальших закутків повіту, не зважаючи на ... чий день, святочно вбраний, виповнив ... святиню, а ті, що з браку місця не могли ... тися в церкві, залягли суцільною масою ... не подвіря.

По Службі Божій усе громадянство ... з церкви непроглядною юрбою до Народнього Дому в Мостиськах на святочну академію ... жаль, тісні мури Народнього Дому не могли ... містити всіх тих, що хотіли бути на залі. Багато з них мусіло вернутись домів, а ті, ... що за всяку ціну хотіли бути учасниками ... падової академії, густими лавами облягли ... вору салю Нар. Дому і жадібно крізь ... вікна ловили кожний звук, що доходив ... із салі.

Зачалась академія бадьорою піснею: „... Ви вмірали", що її відспівав хор з Ляшок Го... стинецьких. Відтак виголосив дуже гарну і ... стовну промову голова Філії „Просвіти" ... мінський Володимир. Гарно співали на ... на переміну хори з Годинь і Ляшок Гостинецьких, яких дириґенти дир. Федевич Володимир і Шупяний Михайло зуміли підібрати відповідний до хвилини репертуар. До піднесення духа присутніх причинились чимало деклямації, виголошені п. Юлією Александрівною, ... старшини „Повітового Лугу" та м-ром Мисюком Михайлом, заст. голови цієї ж старшини. ... віддеклямувала прегарно і з глибоким ... „Маківку". М-р Мисюк виголосив як на листопадове свято незвичайно влучно дібрані ... М. Лебединського „В роковини", ... „Гармати, кріси..." та Уляни Кравченко: „... клін Борцям". Деклямація м-ра Мисюка, ... глибоко відчув деклямовані ним твори, ... ла помітне враження у масово зібраної публ... На закінчення промовив учасник ... змагань о. Пшепюрський Андрій, голова ... вого П.Н.К. УНДО. Своєю пориваючою ... вою вказав він на Українську Армію ... роло української державности та звернувся ... покликом, щоб світлій нашій традиції ... сили ми щорічно жертви у виді нових культурно-освітніх та економічних установ, ... праці яких слід би виказувати громадянству ... наші листопадові дні. Грімким „Ще не вмерла Україна" закінчено це дійсно імпозантне ... Цьогорічні листопадові свята в Мостиськах вперше від кількох літ стали могутньою ... фестацією всіх творчих національних сил і ... кресали в сотках учасників запальну іскру ... ему та заохотили присутніх до постійної ... пущої та витревалої організаційної ... праці.

на одно копито, а комплетний брак оригінальности напевно шкодить купецькій справі.

Зрозумів це один купець у незначнім місточку і дав собі вивіску направду цікаву:

„Salomon Kern
poleca towary:
Kolonijalne
Korzenne
Kosmetyczne
Czekoladowe
tudzież
Nawozy sztuczne"

Вивіска гарна, а головне — велика і під „навози штучне" аж проситься, щоби дописати: „оraз натуральне".

Дивлячись на капітальний підбір товарів, пригадав я собі ще одну вивіску, тим разом далеко звідтіль, у Перемишлі. На так званім „жидівськім місті" довгий час пишалася така таблиця:

„Dr. Jonatan Weinberg
lekarz chorób wewnętrznych, zewnętrznych
i obskórnych."

Коли хто з П. Т. Читачів здвигне раменами і скаже: „Це вже переборщене!" — служу доказами. На першу вивіску — знимкою, а на другу — свідками.

СІЛЬСЬКА ЦЕГОЛЬНЯ.

Знову нічого надзвичайного, якби не розмова з цегольниками.

Переїздимо через одно село і мій товариш, що цікавиться всякими будовами, а тим самим і матеріялом до будов — спинився коло одної цегольні. Виробляють там цеглу і тільки сушать її на сонці, а не випалюють.

— Дай Боже щастя!
— Дай Боже, дякую, дай Боже й вам.
— Ви не випалюєте цегли?
— Ні, прошу пана. Тільки сушимо.
— І вона добра до будови?
— Всі так будують. Добра.
— А як ви її робите?

Селянин почав пояснювати: скільки піску дають, скільки глини, як виробляють, як сушать.

Нарешті все нам було ясно і ми пустились іти до авта.

— Перепрашаю пана, — затримав мого товариша селянин. — Звідки ви так красно вмієте по нашому говорити?

— Бо ми такі ж українці як і ви.

— Жартуйте здорові! А то що!? — і показав на авто.

Був час, коли дехто зпоза Львова не вірив, що „Маслосоюз" розвозить продукти автом. Нині вже село в те повірило. Але що можуть українці мати особове авто — в те покищо тяжко селові повірити і тому так дивується, коли хтось із авта „красно, по нашому" заговорить. Відки так навчився?!

Вийшов, зачуваю, тепер закон, що всі, хто має тисячу золотих платні, мусить мати своє авто. З одної сторони той закон прикрий (для мене ще довго ні!), але з другої дуже для нас добрий. В самім Львові зявиться парусот українських авт і село вже не буде дивуватися. Зате неодин з нас здивується, коли дізнається, хто зі знайомих... мусить купувати авто!

(Докінчення буде).

Новий карно-скарбовий закон.

Дня 5. ц. м. оголошено в „Дневнику Законів" ч. 84. декрет президента про новий карно-скарбовий закон, який буде обовязувати щойно від 1. квітня ц. р.

Скарбовим проступком є нарушення постанов законів: митного, про тютюневий і спіртовий монополь та продаж алькогольних напитків, сольного та сірникового монополю та оподаткування запальничок, льотерійного монополю, штучних засобів солодження, оподаткування пива, вина і ситного меду, дріжджей, оцтового квасу, цукру, мінеральних олїй, товщів, оплат від карт до гри, оподаткування вугля, оплат від продукції, перерібки, чищення, магазинування і продажі монополевих товарів та продуктів, які підлягають постановам про управильнення цукрової і буракової господарки, а вкінці постанов про оборот преміїними паперами і про товаровий оборот з Данцігом.

За скарбовий проступок відповідає кожний, хто допуститься провини свідомо або несвідомо. Не підлягає карі той, хто повідомить скарбову владу заки вона довідалася про його проступок і заплатить до означеного скарбовою владою речинця скарбову належність або половину вартости товару, якщо скарбовим проступком не є змен шення скарбової належитости. Постановам карно-скарбового закону підлягають теж особи, які допустяться скарбового проступку на шкоду польської держави за кордоном. Якщо одночасно засудять проступника за кілька провин, тоді не вимірюють йому спільної кари. Якщо кількох наворотами засудять за кілька скарбових провин на кару арешту, або вязниці, тоді можуть вимірити спільну кару на 5 років.

Гривна не може бути менша ніж 5 зол., більша ніж 50.000 зол. за нарушення постанов митного закону і постанов про товаровий оборот з Данцігом; за інші скарбові проступки гривна не може бути більша ніж 20.000 зол.

Гривну можуть замінити на арешт, при чому один день арешту приймають за рівноважник гривни від 5 до 100 зол., а один день вязниці від 5 до 200 зол.

Найнижча кара арешту і вязниці сягає один день — найвища — 3 роки арешту і два роки вязниці.

Скарбовий проступок передавнюється по 3-ох роках, якщо в тому часі не ведуть проти проступника карного слідства.

Кару арешту і вязниці вимірюють суди за скарбові проступки, а в інших справах скарбова влада.

Сплата хліборобських довгів цінними паперами.

Міністер скарбу видав розпорядок, на основі якого **хліборобські довги понад 500 зол. можна сплачувати в часі від 5. листопада ц. р. до 31. квітня 1937 р. такими цінними паперами:** облігаціями державних позичок, 3% преміїної інвестиційної, 1% консолідаційної, 5% народової, 1% державної земельної ренти сер. I., 5% конверсійної з 1924 р., 5% конверсійної залізничої, **заставними листами державних банків:** 4½% заставними листами Державного Рільного Банку сер. I., 7% заст. листами Державного Рільного Банку і 8% заст. лист. Д. Б. Р. та 7 і 8% заст. листами Банку Господарства Краєвого та 4½% заставними листами таких установ довгорічного кредиту: Т-ва Кредитового Земського й Акційного Банку Гіпотечного у Львові, Познанського Земства Кредитового в Познані і Виленського Земського Банку у Вильні.

Цінні папери **приймати́муть згідно з їх номінальною вартістю.** Отже якщо довжник заплатить напр. 70 або 80 зол. за облігацію державної позички або за заставний лист номінальної вартости 100 зол., тоді заробить на чисто 30 або 20 зол., бо такою облігацією або заставним листом зможе сплатити 100 зол. свого довгу. Державні позички мусять мати купони включно з купоном, який є вже платний.

Розпорядок міністра обовязує від 5. листопада ц. р.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

До італійського консулату в Клюж (Кольожвар) вдерлися дві особи, що намагалися викликати заворушення. Румунське мін-во закорд. справ перепросило італ. посла.

Китайський уряд дав Фордові монополь на імпорт самоходів, а товариству „Стандард Оіль Компані" на постачання бензини, газоліни і т. п.

Міжнародній договір про злагіднення підводної війни підписали в Льондоні.

Палестинський арабський начальний комітет бойкотує королівську слідчу комісію тому, що бриг. уряд не припинив жидівської іміґрації.

Англійський і французький уряди завернули посольству, немовби вони пропонували урядові в Бургос злагіднити методи війни під час наступу на Мадрид.

Румунська поліція арештувала в Кишиневі і в Яссах 50 членів комуністичної організації, переважно жидів.

Чеську фабрику електричних каблів Е. Кемпа перенесуть до румунської місцевости Брасов; вона буде обслуговувати рум. армію.

У Танжері моряки з двох італійських контрторпедовців здемолювали каварню, з якої лунали демонстраційні оклики „хай живе республика".

Італійський маршал Де Боно дістав від Муссолінія великий хрест ордеру „Савоя".

У Бельгії парляментарна комісія відкинула урядовий проєкт 18-місячної військової служби.

Протифранцузькі настрої поширюються в тих еспанських областях, що підлягають націоналічному урядові.

Німецький шеф поліції приїхав до Кракова.

Мадярський премієр Горті, вертаючися з Риму, вступить до Відня.

Італійські півурядові кола прийняли промову мін. Ідена з вдоволенням.

Німецький уряд розписав внутрішню позичку на пів міліярда марок.

Альбанський уряд подався до димісії тому, що втратив більшість.

В память Маркіяна Шашкевича.

В суботу 7. XI. ц. р. українські богослови греко-католицької Богословської Академії у Львові відспівали панахиду на могилі Пробудителя Галицької Землі о. М. Шашкевича, маркуючи день 125-ліття його уродин.

Панахиду відправив ректор о. д-р Й. Сліпий в асисті о. о. настоятелів Духовної Семинарії. Співав вишколений хор питомців під дир. п. Якубяка. Глибоко обдуману й угрунтовану проповідь виголосив п. А. Шекерик-Доників, студ. V. р. Богословської Академії, вказуючи на заслуги та працю Маркіяна над пробудженням українського народу в Галичині. Бесідник закликав присутніх іти втоптаною стежкою Батька нашого відродження.

І панахида і проповідь по[лиш]или на присутніх незатерте враження.

ПРОТИУКРАЇНСЬКА НАГІНКА РУМУНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Румунський щоденник „Курентул" закидує українцям, що вони хотять прилучити до майбутньої Української Держави частину Буковини й Бесарабії. Зокрема „Курентул" гостро накидується на д-ра Залозецького, що має небавом стати австрійським гоноровим консулем. Часопис взиває міністерство закорд. справ, щоб воно не затвердило д-ра Залозецького як консуля, а то він вихісную становище консуля для протидержавної діяльности.

НОВИЙ ГРУНТОВИЙ ПОДАТОК.

В суботу 7. ц. м. оголошено в „Деннику Законів" **декрет президента про грунтовий податок. Новий закон управильнює цей податок у цілій Польщі та відкликує постанови дотеперішніх законів. Грунтовий податок буде платний у двох сплатах: до 30. квітня і до 15. листопада.** Землевласники будуть платити податок згідно з тарифою, яка обіймає **5 клас; селяни згідно з тарифою, яка обіймає 4 кляси. Від грунтового податку будуть вільні грунти, за які платять податок від нерухомостей, грунти власности релігійних віроісповідань, грунти під залізничими шляхами, школами і т. д. Новий закон буде обовязувати від 1. січня 1937.**

КАТАСТРОФИ.

БОРДО, 7. 11. ПАТ. Поспішний поїзд Марсель—Бордо вискочив зі шин недалеко стації Арбанат у департаменті Жиронди. Ушкоджених було 9 вагонів, три подорожні легко ранені.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Під Руджієасою впав військовий літак. Пільот тяжко ранений.

МІН. БЕК ВИХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Нині в год. 13.05 пополудні виїхав мін. Бек з дружиною та урядовцями до Льондону.

Париський щоденник „Л' Евр" пише, що мін. Бек обговорить у Льондоні між іншим справу еміграції жидів до Палестини і справу Данціга.

БЛЮМ УСУНУВ АДМ. ДИРЕКТОРА АҐЕНЦІЇ АВАСА.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. Член адміністраційної ради Авасової Аґенції Гіміє, що був директором відділу оголошень тієї аґенції, а рівночасно директором правого часопису „Журналь", уступив зі становища в аґенції.

Уступлення наступило **наслідком інтервенції прем. Блюма, який признав недопускальним щоб одним із керманичів Авасової Аґенції, яка співпрацює з урядом, міг бути політик і публіцист, який поборює уряд на сторінках „Журналь". Праві часописи нападають за це на през. Блюма й уряд.**

На викуп решти паїв „Українського Городу“.

Виказ XXV.

Вплачено в Соколі-Батьку:

Сокільська Округа Станиславів зол. 75.—.

Проф. Тиміш Білостоцький, Львів зол. 50.— у місячних ратах по зол. 5.— і кличе: б голову Сокола III. дир. Івана Грешака у Львові, д-ра мед. Миколу Ваня в Буську, д-ра мед. Володимира Гілевича в Золочеві.

Районова Молочарня Войнилів зол 30.—.

„Сокіл“ Бібрка зол. 30.—.

Інж. Степан Кульчицький, Катовиці зол. 20.— і кличе: о. д-ра Кузича й інж. Ст. Чижовича

Інж. Теофіль Кульчицький, Катовиці зол. 20.—.

Інж. Дякон Пр., Катовиці зол. 20.—.

Дідух Микола, Катовиці зол. 20.—.

Читальня учнів української гімназії Інституту Перемишль зол. 12.— і кличе: Читальню Бурси св. о. Миколая й Український Жіночий Інститут Перемишль.

Сокіл V. Львів-Замарстинів зол. 11.—.

Олександер Берик, вл. крамниці з взуттям у Львові зол. 10.—.

Ярослава Крохмалюк, Підгайчики ад Зборів зол. 10 і кличе: П. Куликову, д-ра Козицького, д-ра Бойка, інж. Стойкевича, дир. Процика, дир. Сніжинського, д-ра Стефанишина, всіх зі Зборова, п. Макух-Павликовську Ір., інж. Романа Голода зі Львова і д-ра Добромиля з Грималова.

Районова Молочарня Камінка Лісна зол. 10.—.

Сокіл Чортків зол. 10.—.

Сокіл Глиняни зол. 10.—.

Інж. Ісаїв Василь, Катовиці зол. 10.—.

Інж. Карбовник Яким, Катовиці зол. 10.—.

Д-р Богонюк, Катовиці зол. 10.—.

Максимюк Осип, Катовиці зол. 10.—

Кооп. „Зоря“, Поляниця зол. 7.50.

Сокіл Підгороддя зол. 5.—.

Кооп. „Згода“, Гольків зол. 5.—.

Сокіл Хирів зол. 5.—.

Кооп. „Народній Дім“ Лани к. Щирця зол. 5.—.

Кооп. „Зоря“ Синевідсько Нижне зол. 5.—.

Сокіл Жовтанці зол. 5.—.

Сокіл Сапогів зол. 5.—.

Інж. Н. Н. Катовиці зол. 5.—.

Сокіл Бориничі зол. 5.—.

Сосновська, Львів зол. 5.—.

Олімпія Левицька, Львів зол. 5.—.

Степан Яцура, Львів зол. 5.—.

Д-р Іван Венгльовський, Бібрка зол. 6.— і кличе: о. Романчукевича-Лапшина і о. катех. Горницевича Львів.

Студентська Секція при „Пілгрію“ в Дрогобичі зол. 5.—.

Філія „Просвіти“ в Комарні зол. 5.— і кличе: Філію „Просвіти“ в Рудках і Самборі.

Добрянський Омелян зол. 5.— і кличе: адв. Гоецького Володимира, Дашляка Петра і Світенького Луку.

Д-р Василь Кашубинський, Львів зол. 5.— і кличе: інж. Дмитра Кашубинського, Ярослав, о. І. Кашубинського, Угринів та Андрія Кашубинського, Пикуличі.

Сокіл Переволочна зол. 4.—.

Д-р Йосиф Пеленський, Львів зол. 4.—.

Ред. Іван Лясківницький, Львів зол. 3.50.

Слава Головінська, Івонич зол. 3.— і кличе: А. Севстовичеву з Борщева, Славу Фуглевич, учит. з Волі Сеньковоі, Стефу Назаревич, учит. зі Щуткова і Соню Попель, учит. з Балутянки.

Губаль Осип зол. 3.— і кличе: Гнатишака Максима, Кушнка Маріяна і Каргута Теодора.

Інж. Омелян Винницький, Живиці зол. 3.—.

Степан Довгополий, люстр. ПСК. Бучач зол. 3.—.

Петро Болкатович зол. 3.—.

Д-р Василь Міліянчук, Львів зол. 2.— і кличе: інж. Р. Крохмалюка і Роману Блащук.

Микола Туркевич, Буськ зол. 2.—.

Микола Андрейко, Судова Вишня зол. 2.— і кличе: В. Чабата, М. Тишика і В. Костюка.

Василь Салевич, Львів зол. 2.—.

Кухта Василь зол. 2.— і кличе: Макаруха Стаха, Тишика Романа, Хріпу Семена й Івана Шота з Городка.

Данка Ярема, Івонич, зол. 2.— і кличе: Настю Кравсову з Селлец, Нусю Гринишин з Черняви, інж. Богдана Михальчишина з Любачева, Володимира Юревича і Степана Новицького з Івонича.

Йосиф Гнід, Дубє зол. 1.50.

Іван Мусій, Дубє зол. 1.50.

о. Антін Федоряк, Лісковате зол. 1.—.

Галя Федоряк, Лісковате 1.— зол.

Зложили в Земельному Банку:

Д-р Ярослава Рудницька-Кришгальська, Львів зол. 5.— і кличе: д-ра Левицьку-Земборакову Стеф. Калуш і д-ра Кінасевича Теодора в Бялій.

Василь Лемич, Коломия зол. 5.— і кличе: Миколу Явного і Миколу Кисілевського, обох з Коломиї й Івана Шарана в Делятині.

Д-р Василь Стефурак, Косів зол. 5.10.

Просимо за дальші вплати. Збіркова акція продовжується. Ще дуже багато наших громадян не сповнило свого обовязку і не відгукнулись на наші заклики. При кінці збіркової акції порівняємо спис тих, що вплатили, зі списом тих, які не вплатили.

Всю кореспонденцію і гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая ч. 15. Чекове конто ПКО 143.467. Зазначувати: На „Український Город“.

ПЕРЕМОЖНИЙ НАСТУП НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

РИМ, 7. 11. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє з Бурґос, що переможний наступ національних військ продовжують методично далі. Національні війська посувались би швидше наперед, якби не дбали, щоб не ушкодити будинків та не збільшити числа невинних жертв. **В урядовім війську шириться деморалізація і число дезертирів постійно зростає. Упадку Мадриду сподіються кожної хвилини.**

Летун Франко відїхав з Фаро до Салямаики, де вступив на службу національних військ.

ҐІТЛЕР ВІДЗНАЧИВ МУСОЛІНІЯ.

БЕРЛІН, 7. 11. ПАТ. Канц. Ґітлер доручив нині вручити Мусолініеві великий хрест почесної відзнаки німецького Червоного Хреста.

—o—

ЧЕРВОНИЙ УРЯД УТІК З МАДРИДУ.

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. **Англійське міністерство закордонних справ дістало нині в ночі телеграму від британської амбасади з Мадриду з вісткою, що мадридський уряд покинув столицю і перенісся до Валенсії, залишаючи в Мадриді лише військового комісаря.**

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. **Один з урядовців еспанської амбасади заявив рано, що нині не було телефонічної розмови Мадриду з амбасадою, як це було дотепер.**

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ. Львів. Потоцького ч. 48.

З берлінського екрану.

„Дівчина Ірина“ — премієра в „Ґльорія-Палясті“ у Берліні.

Тема з реального, щоденного життя. Молоденька ще вдова (Ліль Даґовер), мати двох гарних доньок-інституток, стоїть на роздоріжжі: жити тільки її материнською любовою, чи віддати другу половину серця пристійному п. Джонові (К. Шенбек). Донька Ірина (Сабіна Петерс), ідеалістка з високорозвиненими естетичними почуваннями вважає, що в житті можна лиш раз любити, виключає половинну любов (в даним випадку любов матері до чоловіка і дітей) та старається не допустити до подружжя матері з Джоном. Очевидно, не обійшлось без трагічних сцен. Неперебірчива в засобах тактика Ірини показалась за слаба. Зате бачимо подивугідну тактовність і зрівноваженість п. Джона навіть в моменті, коли йшло за його життя.

Акція назагал жива. Сумніші моменти попереплітані веселими. Вражає трошки те, що доньки на свій інститутський вік за розумні. Також мабуть перебільшено в наслідках конфлікт в душі Ірини, коли наново вийшла заміж її мама. Нудний початок рівноважить багате в напруження закінчення. Публиці представились на сцені артисти й артистки, що зібрали гучні оплески.

—o—

ГОСПОДАРСЬКА КОНЮНКТУРА В ПОЛЬЩІ ПОКРАЩАЛА.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Міністер промислу і торговлі виголосив нині промову в радіо з покликом до промисловців, купців і ремісників, щоб прийшли з допомогою безробітним. Далі міністер підкреслив, що господарське положення в Польщі покращало, зростає продукція і консумція. В підприємствах, копальнях і гутах зростає число робітників, повстають нові варстати ремісників і торговельні підприємства.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду футряні шкірки** поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 25-?

— **Василь Ґресяк веде далі свою** кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 20-?

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока українська фірма в тій ділянці.** Наука писання на машинах. 89-115

— **Маґазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 65-100

— **Чи ви вже придбали цікаву та** корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця“ на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задовілить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло“, залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Камерний вечір.** Союз Українських Професійних Музик улаштовує **в неділю 8. XI. п. р.** в год. 7. веч. в малій салі Лисенка камерний вечір у виконанні **Р. Савицького** (форт.), **д-ра Р. Кришгальського** (скрипка), **П. Пшенички і Е. Козулькевича.** У програмі фортепіянові тріа Бетовена, Барвінського і фортепіяновий квартет М. Колесси. Виконувані твори буде пояснювати д-р Н. Нижанківський.

— **25-літній Зїзд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911. р. з Української Гімназії в Перемишлі,** відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Хто з Товаришів знав би адресу другого Товариша, прошу повідомити його про зїзд, або подати мені його адресу. — **Костик Олександер, Львів, Ринок 10. II. пов.**

— **Гарні руки це найбільша прикраса жінки.** Щоби не нищити рук, треба уживати до намочування білля порошок **Мімі** та до прання порошок **Атмо.** Ці порошки це продукти українського промислу.

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів, площа св. Духа.** Приймає також до направи дивани. 2752 9—10

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура“ під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і кольорові бархани, фляннелі, оксамити, сукна. 2943 5—20

— **Перед виставою промислу у Сколім.** В днях 15—22 ц. м. відбудеться „Показ українського промислу“ у відповідно зладжених кіосках. Участь 5 зол. за 1 m^2, вступ для відвідувачів даром. Зголошення слати на адресу: Складниця С. К. у Сколім. 3002 2—?

— **Сучасний унійний рух на Заході.** Виклад на цю тему виголосить у неділю 8. ц. м. о. ректор д-р Й. Сліпий, інавгуруючи ним цьогорічну серію прилюдних викладів, що їх уладжує Богословське Наукове Т-во у Львові. Виклад відбудеться в салі „Української Бесіди“. Початок год. 6. веч.

— **Концерт Микиші.** В салі міського кіна в Ужгороді відбудеться 11. ц. м. концерт знаменитого українського пяніста Тараса Микиші, нагородженого першими преміями на світових музичних змаганнях у Відні й Будапешті.

— **Чому спізнилося 13-те число „Спорту“?** Просять нас повідомити, що чергове, 13-е число часопису „Спорт“, яке мало появитись у першім

[...] днях листопада, досі не вийшло. Сталося це тому, що цей часопис друкується в друкарні „Слова", яка опечатана і вже більше як тиждень не працює. Одначе вдалося справу наладнати і часопис появиться в понеділок 9. ц. м. Подаємо це читачам „Спорту" до відома.

— **Просьба українського інваліда.** Хвальна Редакціє! Прошу ласкаво не відмовити помістити у Вашому цінному часописі прохання такого змісту: Я, інвалід Української Галицької Армії, Іван Війтишин з Камінки Старого Села, почта Камінка Волоська, повіт Рава Руська, в часі визвольних змагань у листопаді 1918 року був ранений в голову в наступі коло Городка (Любінок). Дня 22. 10. візвали мене перед інвалідську комісію і зажадали від мене заподання частин, при котрих я служив та свідків. Тому, що всі старшини, зокрема Іван Кліщ, Котвій і Рибачевський, яких назвиська я собі затямив, мені невідомі тепер з місця замешкання, а вище згадані дані мені необхідні до кінця листопада 1936 р., прохаю цією дорогою, щоб вони були ласкаві повідомити мене про своє місце замешкання та котрий був наш курінь і сотня на адресу: Іван Війтишин у Камінці Старе Село, почта Камінка Волоська, повіт Рава Руська, та евентуально подати мені адресу нашого команданта. — Всі українські часописи прохаю це передрукувати.

— **За памятник на могилі Бориса Лазаревського.** Редакція „Тризуба" в Парижі, внаслідок його заборони у Польщі, звертається до Ред. „Діла" з проханням повідомити на своїх сторінках українське громадянство й українську еміграцію у Польщі, що „Тризуб" відкрив збірку на впорядкування могили й поставлення памятника письменникові Борисові Лазаревському, який помер у Парижі 24. вересня ц. р. Хто памятає „Шматочки минулого", спогади про передвоєнну Україну, що їх пок. Борис Лазаревський друкував на сторінках „Тризуба", той не відмовить жертви для покладення нагробної плити на могилі їх автора. У Франції зібрано вже досі на ту ціль 549 фр. 90 сант. Жертви просимо ласкаво слати до Редакції „Тризуба": „Le Trident", 41, rue de La Tour d' Auvergne, Paris 9.

— **Україніка.** В берлінському ілюстрованому тижневику „Die Woche" з 14. жовтня ц. р., зшиток 42, вміщено враз з багатьома гарними ілюстраціями дуже цікаву статтю п. н. „Schicksalsraum der Völker", підписану Ернестом Барґелем. Автор описує населення та звичаї Підкарпатської України. Згадує про велику нужду, яка панує серед тамошнього населення, особливо українського, та про підхожий через те ґрунт для комуністичної агітації. З особливим признанням треба відмітити цю статтю, написану чужинцем, що добре орієнтується в наших відносинах. Підкарпаття зветься у нього: Підкарпатська Україна або Русь (не дотеперішнім фальшивим німецьким Karpathorussland), а гуцули, лемки та бойки, вітками великого українського народу. П. С.

— **Реґіональний музей у Дубні.** До Дубна приїхали делеґати міністерства освіти, щоб порозумітися з місцевими чинниками у справі основання реґіонального музею. Міністерство погодилося, щоб такий музей заснувати з призбираних архівальних матеріялів, що мають дуже велику історичну вартість. Музей примістять в дубенському замку, але до часу аж докінчать виправу мурів, винаймуть кімнати в одному з будинків, де містяться інші громадські установи.

— **Дні 10. і 11. листопада вільні від науки.** Міністер освіти видав розпорядок, на основі якого день 11. листопада як роковини проголошення незалежної польської держави має бути вільним від шкільних занять. В цьому дні у всіх школах відбудуться шкільні поранки, попереджені богослуженнями всіх обрядів. Попереднього дня, 10. листопада відбудеться у Варшаві акт передачі маршалківської булави ґен. Едвардові Ридз-Смігломy. З того приводу у всіх школах відбудуться виклади про значіння вожда в житті держави. У школах, що мають радієві апарати, виклади можна злучити з передачею варшавської врочистости.

— **Чи на довго?** Західні і півд.-західні вітри принесли в останньому часі лагідну морську температуру. Відчула це природа, особливо ростинність і з ріжних сторін приходять вістки, що зацвили деякі кущі і т. п. Попри суниці і малини, маємо свіжі фіялки, тощо. Одночасно в закордонній пресі появляються дальше пригадки, що стоїмо перед строгою зимою, про яку писали хроніки сперед 400 літ.

— **„Паньство Броди" на ліцитації.** На внесення львівської прокураторії у справі Конрада Рудрофа, б. власника „паньства Броди", розписано на 24. ц. м. оцінку таких місцевостей: Клекотів, Монастирик, Руда, Шнирів, Станіслав[...]чик, Фільварки Великі, Фільварки Малі, Смільно, Гаї Смоленські, Лагодів, Конюшків, Лешнів, Піски, Білявці, Берлин, Бовдури, Корсів, Кізя і Митниця. Екзекуцію переводять задля покриття довгів у сумі 14 міліонів, що припадають державному скарбові за незаплачені податки і судові кошти. Місцеве рільниче населення, що хотіло би купити землю на парцеляції, виявляє велике заінтересування тією справою.

— **Зловживання у скарбовому уряді у Львові.** На домагання прокуратора влада припинила в урядуванні двох податкових інкасентів з 1. скарбового уряду у Львові, які присвоїли собі більшу суму грошей із заплачених податків. Одночасно влада припинила теж 2-ох урядовців за недогляд над інкасентами, які могли таким чином присвоїти собі стягнені за податки гроші. Прокуратор веде слідство.

— **Пожежі.** При сушенні прядива на печі Івана Шипки у Верблянах повстала пожежа, що знищила будинки Шипки та Івана Сиплового. Вогонь перекинувся на дальші будинки. Шкоду об-

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

З хаосу повстав світ, або перпетум мобіле

Спершу не було нічого. Відтак був хаос. З хаосу повстав світ і маґістратські приписи. Маґістрацьким приписам підлягають трамваї, авта, смітярки, дискретні убікації (дві на чвертьміліонове місто!), пожежна сторожа, два льви, правовірні нащадки князя Льва перед входом до маґістрату. Всі приписи продумані тільки і виключно для добра мешканців згідно з засадою: чим важчий життєвий хрест двигаєш, тим ближче до раю.

Петро Пчих ціле життя шанував закони, тещу і маґістратські розпорядки. Маґістрат обходив він з пошанівку здалека і був би не заходив туди ніколи, якби Пчихові не пчихнула була надія на маґістратську посаду. Інша річ, що осягнути таку благодать нелегка штука і треба до того не тільки відповідних та інтенсивних заходів, але головно деяких документів.

Два тижні призбирував Пчих потрібні дані про свою особу на доказ, що живе і мешкає у Львові від 20 років.

До прохання вимагали: свідоцтва уродження і хрещення Пчиха, свідоцтва уродження й хрещення Пчихової жінки, свідоцтва уродження Пчихових родичів, свідоцтва вінчання Пчиха з Пчиховою, свідоцтва уродження і смерти всіх живих і померлих Пчихових дітей, свідоцтва приналежности, свідоцтва льояльности, свідоцтва здоровля, свідоцтва першого і другого щеплення віспи, свідоцтва моральности... і крапка.

Більше нічого!

Зі своєю метрикою не мав Пчих ніяких клопотів. Відшукав у старих паперах. З метрикою жінки було гірше. Треба було поїхати, туди, де жінка вродилась. Коштувало це пятку + кошти подорожі. З метриками покійних родичів було вже таки зле: вони згоріли підчас війни і треба було доказувати, що він, Пчих, цьому не винен.

По других двох тижнях мав уже Пчих потрібні всі метрики.

Далі взявся за свідоцтва замешкання. Найважче було ствердити, що він живе у Львові постійно і всі його знають.

Бюро евіденції мешканців зажадало: двох мельдункових карт — Пчиха і його жінки, метрику Пчиха і його жінки та стемплів.

Пчих перескочив цю перешкоду з ласки знайомого возного, що підіпхав прохання Пчиха на один щабель вище.

За свідоцтвом приналежности треба було їздити по пяти урядах. Десь в одному бюрі піддали в сумнів його „довуд особісти", хоч мав він військову книжечку і посвідку, що недавно їздив на маневри.

Пчихові починало плутатись у голові. Він почав помилятись і документ, що його мав занести до XXIII. бюра маґістрату, він заніс до XIII-го, де його того самого дня зґубили.

Всі бюра приймали непотрібні документи і щойно по кількох тижнях жадали від Пчиха доповнень, або шукали за тими, які були вже непотрібні.

Все мусіло відбуватися урядовою дорогою.

Вкінці призбирав Пчих всі документи. Приніс, подав крізь віконце і жде:

— Ще найважнішого паперу бракує — воркнув хтось зпоза віконця.

— Якого? — затремтів Пчих.

— Свідоцтва громадянства.

— А яких залучників треба до громадянства? — запитав з привички Пчих.

— Свідоцтво уродження і хрещення ваше, вашої жінки, ваших родичів, свідоцтво вінчання, свідоцтво замешкання, свідоцтво щіплення віспи...

Голос зпоза віконця не скінчив. Пчих зареготався дивними голосами і почав обіймати й цілувати маґістратського возного.

— — — — — — — — —

Несамовита історія закінчилась просто: Пчиха відвезли на Кульпарків, де приняли його без міяких подань і залучників. Не домагалися навіть посвідки тотожности, хоч він твердив увесь час, що він — Наполеон.

Гіякинт Брунька.

числяють на 9.500 зол., одначе будинки були обезпечені на половину тієї суми. — У Порубах біля Завадова, пов. Яворів, згоріла хата Миколи Семерака. Шкоди є на 400 зол.

— **Хто буде головою Ремісничої Палати у Львові?** В найближчому часі виберуть нового голову Ремісничої Палати у Львові на місце Г. Памера, який зрезигнував. Кандидують на його місце: В. Бушко, Ф. Горнунг та інж. Т. Тирович.

— **Кепські поштові скриньки.** З практики знаємо, що скриньки, які мають автобуси, чогось непевні і зрадливі. Бо часто листи, вкинені до цих скриньок, не доходять до місця свого призначення. Видно десь попадають в непокликані руки.

— **На Волині дуже мало шкіл.** В Луцьку на Волині на зборах „Ради зєдночення польской мисьлі політичней Волиня“ приняли резолюцію до міністра освіти, що на Волині є за мало шкіл та велика недостача учительських етатів. Для українських дітей хочуть лише, щоб вони „зіткнулися з польською культурою“ — і більше нічого.

— **Прогнали ученицю з усіх шкіл.** Міністерство освіти повідомило кураторії, що ученицю 6-ої кл. державної гімназії ім. Т. Костюшка в Мислєніцах Луцію Двоженську видалили з усіх середніх шкіл на терені Польщі.

— **Львівська хроніка.** На домагання прокуратора відбулася в суботу на Личаківському цвинтарі ексгумація тіла інж. Козакевича, який помер недавно загадочною смертю у своїй лазничці при вул. Офіцирській. Кружляють поголоски, що його втроїли. — При вул. Алембеків ч. 3. прийшов до божниці коморник, щоб на домагання власника усунути божницю з його камениці. Одначе побожні жиди підняли такий рейвах і плач, що господар на інтервенцію коморника згодився пересунути ексмісію на тиждень. — До крамниці Н. Ерого при вул. Різницькій прийшов якийсь гість і казав собі віднести 25 м. полотна до ресторану при вул. Вірменській. Тут відібрав у хлопця полотно й утік.

— **Страйк у „Феніксі“.** В усіх філіях обезпеченевого т-ва „Фенікс“ почали урядовці окупаційний страйк у суботу в год. 1ій вполудне, щоб виборoти собі відправу за звільнення їх з праці у „Феніксі“.

— **Трагічна пригода** склалася у млині в Брожках яворівського повіту. Занятий там Тадей Драт і його брат Владислав попадали у воду, тому, що заломилася під ними дошка. З водою дісталися на розгонове колесо, причому оба погибли на місці. Власників млина, братів Карчевських потягнено до відповідальности.

— **Епільог брідської афери.** У Бродах арештували б. директора „Спілки Броди“, Романа Городиського і відставили його до Золочева. У звязку з аферою Рудрофа його засуджено свого часу на 8 місяців вязниці й цю кару має він тепер відсидіти.

— **Краєва хроніка.** В Бутинах жовківського повіту застрілився з револьверу 17-літній робітник І. Вечорек. — У Гдині трилітня донечка техніка морського уряду, Стан. Завадського випала з вікна 2-го поверху на вулицю. Дитина померла у шпиталю. — У фабриці дріжджа в Лисиничах вибух окупаційний страйк кільканацятьох робітників, тому, що дирекція не хоче відправити робітника, якому інші робітники закидають, що помагав красти дріжджі. — Станиславівська поліція арештувала О. Залопковського з Луцька, що вимантив від Павлини Луканик зі Станиславова 910 зол., обіцюючи оженитися з нею. — До хати Анни Магасевич в Моршині закралися нічю злодії та вкрали ґардеробу, а між нею і спідницю, в якій було 1020 зол. у банкнотах. — У Білім Камені пов. Золочів три хлопці у віці від 11 до 13 років напали недалеко руїн замку на 11-літнього хлопця М. Янковського ученика народньої школи, затягнули його до башти на перший поверх і намагалися його повісити. Поліція веде слідство.

— **За образу Польщі.** На Холмщині окружний суд у Замості засудив на три місяці вязниці мешканця села Свидники, пов. Грубешів (Холмщина), Дионізія Федюрина за те, що вжив образливих слів супроти Польщі в часі розмови з сусідами.

— **Жебрачка вкрала дитину.** В тарнівському повіті арештовано свого часу жебрачку Катерину Дулембу, що в домі Майхрів у селі Ґромнік украла 2-літну дівчинку Софію. Повідомлена поліція зловила жебрачку за кілька тижнів у селі Корженній разом з дитиною. Поставлена недавно перед суд боронилася, що дитину забрала, щоби з нею бавитись, а за кілька днів хотіли звернути її родичам. Жебрачку засуджено на 1 рік вязниці.

— **З Польщі.** Вбивник совітського посла у Варшаві, Войкова, Борис Коверда, вийде з початком грудня із вязниці, одержавши редукцію своєї 15-літної кари. — В Соснівці згоріла фабрика паперу Лямпрехта на шкоду 100.000 зол. — В домбровському промисловому басейні кошти удержання зросли в останньому місяці на 3.77 прц.

— **На знак жалоби вивісили чорні панчохи.** Як повідомляють із Ковна, в дні жалоби в роковини заняття Вильна військом ґен. Желіґовського 9. жовтня, властителька двох домів у Можейках вивісила хоругви, привязані на знак жалоби чорними панчохами. За те засудили її на грошеву кару 500 літів, яку перемінено на 3 тижні безоглядного арешту.

— **Смертний присуд на душогуба.** Віденський суд присяжних займався справою румунської громадянки, жінки полковника Фаркасону, яку убив задля грабунку і викинув із потягу на території Зальцбурґа будапештенський студент Кароль Штрасер, що перебував у Ціріху. На основі вердикту присяжних Штрасера засуджено на кару смерти.

— **Заборонили італійську мову на Мальті.** Італійська преса повідомляє, що від 1. листопада заборонили вживати італійську мову в урядах на Мальті. Всі урядові акти списують в англійській мові або в діялекті населення Мальти. Проти цієї заборони виступила рішуче італійська преса.

— **304 подруж одного дня.** З нагоди 14 роковин фашистівської революції приїхало до Риму 27. м. м. спеціяльним поїздом 304 молодих робітників і 304 дівчат та повінчалися. Молоді пари новоженців принят на окремій авдієнції папа і державні достойники.

— **Ріжні вістки.** Найстаршим чоловіком у Німеччині є емеритований листонош Садовський, що має 111 літ. У звязку з недавними роковинами уродин дістав багато ґратуляцій від провідних політичних кол. — Наслідком зливних дощів у Греції вилили ріки Ілісос і Кіфісос, причому ушкодили багато домів і мостів під Атенами.

—o—

З останньої хвилини.

Національні війська ввійшли до Мадриду

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє з Перпінян: Радіостанція національних військ у Хата повідомляє, що колюмна нац. військ під командою полк. Асенсіо ввійшла нині в год. 4-ій пополудні до Мадриду.

—o—

З театру.

Великий Міський Театр: „Каваренька“, комедія з музикою Бенацького.

На афішах нема автора, — невідомо, чи пропустили його помилково, чи згідно з бажанням тих анонімових переробів, які з відомої комедії зробили щось посереднє між опереткою і ревією. Відому комедію одного з найдотепніших французьких комедіеписців Трістана Бернара використали головно для інтриґи і переробили її так, що навіть її не пізнаєш. Діяльоґ розбитий тут на співочі вставки, у вибагливому, часто штудерному перекладі. Зміст? хто питається за змістом в оперетці? Кельнер малої віденської каваренки дістає міліонову спадщину, але тому, що підписав умову із своїм хлібодавцем на 20 літ, під загрозою великого відшкодування, на випадок, якби покинув службу — мусить ділити своє життя на дві половини: на працю у „власній“ каварні і забаву по чужих каварнях. Те, що він мусить скривати свою професію, коли виступає у ролі міліонера, часто й графа, доводить до веселих конфліктів.

Уся друга дія у великому паньскому ... зроблена так, щоб можна в ній показувати ... „продукції“ кабаретових артистів. Дві ці... каві виступи бачили ми і на львівській ... саме танці Веньковського і капітальний ... ковий спів із вихилясами Богданської. Го... ролю грав Кшеменський, що єдиний у всій ... із співами має сякий-такий голос, — при тому дуже добрий актор. Першорядний комічний ... створив Леліва, поруч нього Брохич, ... рі були Вілінська та Крушельницька. Дебютантка у ролі англійської артистки — не показала ні голосу, ні драматичного хисту.

Песа виставлена дуже дбайливо і має гарну обстанову. Публиці, що любить легку музику, легкі пісеньки, трохи танців і трохи ... пів, буде напевно подобатись.

м. р.

Зі судової салі.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

В пятницю 6. ц. м. почався перед судом присяглих у Бережанах новий політичний процес проти 13-ох українських селян (-ок). Прокурор притягнув підсудних до відповідальности за події в Залипю, до яких дійшло 1. червня ... р. у звязку з панахидою за поляглих. На лаві підсудних засіли: 1) **Іван Купяк**, 25 р. з Підгороддя, 2) **Василь Сенах**, 20 р. з Підгороддя, 3) **Андрій Кушала**, 23 р., жонатий, з Залипя, 4) **Василь Ворона**, 26 р., з Залипя, 5) **Варвара Терефенко**, 29 р., замужна, з Залипя, 6) **Степан ...дольський**, 24 р., з Залипя, 7) **Михайло Н...ний**, 27 р., з Залипя, 8) **Яким Дзюбатий**, ..., жонатий, з Підгороддя, 9) **Зиновій Гри...**, ... р., жонатий, з Підгороддя, 10) **Микола Г...**, 25 р., з Потока, 11) **Катерина Матульська**, ..., замужна, з Залипя, 12) **Микола Коритко**, 16 р. з Залипя і 13) **Михайло Конопада**, 22 р., з Залипя.

Проти підс. В. Терефенко вилучили справу, бо вона по злогах і не могла прийти на ... праву, на якій мала відповідати з вільної стопи. Крім того ще підс. Микола Коритко і підс. Михайло Конопада відповідають з вільної стопи. Трибуналові проводить суддя Л. Польна, вотують: д-р С. Суровяк і д-р В. Гарліцький; обвинувачує прок. А. Вержбіцький. Підсудних боронять: **д-р В. Бемко і д-р М. Західний.**

УБИВСТВО З ПРИЧИНИ СІЛЬСЬКОЇ КОМІСІЇ.

Сільські уряди арогують собі тепер права, яких не мають. І так нпр. солтиси в деяких селах роблять комісію і ділять ґрунти й будинки, до чого абсолютно не мають права. Такий випадок стався тепер у селі Волі Гнойницькій коло Яворівця, де на просьбу господаря Івана Новославського солтис зробив таку комісію і з усіма ... ладами, як нпр. пилою до переділення ... прийшов на подвіря Степана Коцуна та ... перевести поділ. В обороні свого майна ... Степан Коцун і між ним та Новославським прийшло до бійки. В однім моменті Новославський витягнув сокиру і хотів ударити нею Степана Коцуна. На крик матери й доньки син Іван Коцун, що рубав дерево на подвірю, прискочив на поміч та рятунок батька і вдарив сокирою Новославського та спричинив його смерть. Окружний суд у Перемишлі дня 13. 7. ц. р. засудив його за проступок зарт. 230 § 2 на 5 літ вязниці.

Проти цього засуду вніс засуджений апеляцію і тепер відбулася апеляційна розправа у Львові, на якій допустили нових свідків і видали новий вирок та засудили Івана Коцуна за переступлення конечної оборони на 3 роки вязниці. В трибуналі засідали судді: Шуліславський, ...ський і Вондрашш, обвинувачував прокурор Посуховський, боронив д-р Лев Ганкевич.

Спорт.

ТУРНІР ЧОТИРЬОХ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

У першому дні турніру (в суботу 7. ц. м.) вислідь змагань такі:

ЗОРЯ — ЛУГ 4:1 (2:0).

Заслужена перемога Зорі, яка ввесь час мала сильну перевагу. Ворота для Зорі здобули: Крушельницький (2), Юзькевич і Мікльош. Суддював п. Голлік.

УКРАЇНА — СТЕП 7:0 (5:0).

Сильна перевага України. Степ показався дружиною дуже амбітною і жертвенною. Ворота для України здобули: Хомишинець (3), Мікльош (2), Скоцень II. і Воробець з карного. Степ не використав карного. Суддював п. Стщелецький.

Глядачів на змаганнях к. 300.

Після суботніших змагань веде в турнірі Україна (2 пункти, в. в. 7:0; 2) Зоря (2 п., в. в. 4:1); 3) Луг (0 п., в. в. 1:4); 4) Степ (0 п., в. в. 0:7).

Програма недільних змагань:

Грище Сокола-Батька, год. 10.15: **Степ — Луг**; год. 12-а **Україна — Зоря.**

РУСЬ — МОРАВСЬКА СЛАВІЯ.

Мистецькі змагання обох дружин відбудуться цієї неділі у Брні. **Русь мала би змогу виграти**, якщо її напад гратиме спокійно й доцільно. На другу неділю 15. ц. м. Русь буде грати в Кладні з С. К. Кладно.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Німецькі канадійці перемогли в Дюссельдорфі місцеву гаківкову дружину Е. Г. 2:0.

Віденські гаківкарі у Празі. У Празі відбулися гаківкові змагання на штучнім леді між Е. К. Енгельман і Спартою. Перемогли віденці 3:1 (0:0, 3:0, 0:1).

Канадійці програють. Канадійська дружина „Торонто Дюкс, яка програла передтим 3 змагання, програла знову 2 змагання, а саме: з англійською дружиною Стрітгем 3:2 і з Вемблей Лівнс 4:3.

„Червоні Чорти“ перемогли англійців. У присутності 20.000 глядачів відбувся у Брісселі метч між неофіційною репрезентацією Бельгії, дружиною „Діябле Руж“ (Червоні Чорти) і репрезентацією Льондону. Перемогли бельгійці 2:1 (2:0).

Спортова організація для доросту в Німеччині. Фірер німецького спорту фон Тшамер унд Остен рішив, що молодь від 10—14 літ не могтиме на будуче належати ні творити груп юніорів у німецьких спортових товариствах. Зате має вона творити окремі секції т. зв. „Юнгсфольку“. З 1. 12. ц. р. всі гуртки юніорів у німецьких клюбах мають бути розвязані. Однак це рішення відноситься тільки до мужеської молоді.

—o—

Нові книжки й журнали.

Z OTWARTĄ PRZYŁBICĄ — odbitka artykułu z t. XIX miesięcznika Nasza Przyszłość (sierpień—wrzesień) 1936 r.

WIADOMOŚCI ROLNICZE, Lwów, 1. listopada 1936. R. III. № 43.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького.

НИЖАНКОВИЧІ:
8. XI. Голгота.
ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши“.
9. XI. Вініцій і Лігія (I. частина).
10. XI. Смерть Нерона (II. частина).
11. XI. Рожевий шлях
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр іде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ХОДОРІВ:
8. XI. Нема тещa.
З Ходорова іде театр до Жидачева.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI. год. 17.15 Радіо-концерт.
Гнівань: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кременець: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Неділя, 8. XI. год. 3.30 поп. „Пані президентова“; год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Понеділок, 9. XI. год. 7.30 веч. „Пігмаліон“.
Вівторок, 10. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє“.
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами“.
ВАНДА: „Розсміяні очі“, „Гроші“.
ГРАЖИНА: „Віден. шаліє“.
КАСИНО: „Ади, це не знаю“.
КОПЕРНИК: „Блакитна парада“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Доктор Ікс“ і додатки.
МІРАЖ: 1) „Фолїс Бержер“ із Мор. Шевальє, 2) Шерлі Темпль.
МУЗА: „Золота“.
ПАКС: „Давид Коперфільд“ із Фреді Бертольомю.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Ритмайстер фон Верфен“.
РАЙ: „Княжна чардаша“ з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядя“.

СТИЛЕВЕ: „Малий король“, ревія „Жінка, танок, спів“.
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо“.
УТ ХА: „Сестра Марта шпіон“, ревія „Зуванні іменини“.
ХИМЕРА: „Король бурлески“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 8. листопада 1936

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Розр. концерт. 15.40 Камер. концерт, 17.20 Мандрівка по Европі, муз. образці Льва Яріца, 19.10 Віденські мельодії, **Братислава** (298,8) 17.20 Російські нар. і церк. пісні, 18.15 Циг. музика, **Мор. Острава** (269,5) 10.40 Мужицькі пісні Оребського, **Прага** (470,2) 8.30 Рел. музика, 9.00 Концерт, 11.25 Квартет а-дур Двожака, 19.30 Великий веселий вечір, **Париж** (1648) 15.45, 18.00 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 19.30 Концерт, 22.20 Легка музика, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика в полудне, 18.00 Трункові пісні, 18.20 Форт. рецітал, 20.00 „Лізістрата“ оп. Лінка, **Кенігсвустергаузен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 11.30 Концерт, 17.20 Давні й нові тирольські марші, **Мінхен** (405,4) 15.05 Спів і форт., 22.45 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Циг. музика, 20.00 Мадярська оперетова музика, **Мілано** (368,6) 21.25 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 „Іль Натале“ ораторія Перозія, 20.45 „Фра Джергардо“ оп. Піцетія.

Понеділок, 9. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.25 Нар. музика, 17.30 Сп. рецітал, Марг. Драган сопран, 17.50 Форт. рецітал, 20.00 Справжньо по-віденськи, квартет, 21.00 Симф. концерт, 22.35 Веселі пісні, **Братислава** (298,8) 17.25 Віольончеля, 19.25 „Терезина“ оп. О. Штравса, 20.55 Рел. музика, **Мор. Острава** (269,5) **21.40 Українські нар. пісні, Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.35 Камер. музика, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 „Дощ“ пісні у вик. Марк де Гадур, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 17.20 Нар. мельодії, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 8.30 Марші у вик. військ. орх., **Кенігсвустергаузен** (1571) 10.00 Кантата К. Шлефера, 21.00 Музика, **Мінхен** (405,4) 22.15 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.00 Джез, 18.30 Форт. рецітал, 20.10 Концерт, **Мілано** (368,6) 11.30 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ля Реджінета делле Розе“ оп. Леонкавалля, **Рим** (420,8) 20.40 Скрипка, форт., 21.50 Концерт хору.

Вівторок, 10. листопада 1936.

Відень (506,8) 13.10 Симф. музика, 17.25 Лотиські й фінл. пісні, 21.00 Нар. пісні в вик. донських козаків, 22.20 Скр. рецітал Єфр. Цимбаліста, **Братислава** (298,8) 15.00 Сучасна словацька музика, 20.55 „Мрії“ пісні Фігуш-Бистрого, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. рецітал Гердінгерової, 17.30 Форт. рецітал, 18.10 Давня музика, 21.30 Римський концерт Казеліа, **Париж** (1648) 17.00, 18.30 Концерт, 21.15 Пісоньки давні й нові, **Білгород** (437,3) 13.15, 20.00 Сп. рецітал, 18.00 Нар. пісні, 20.30 Вечір гумору, **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 16.30 Веселий концерт солістів, 19.15 Камер. концерт, 21.00 Орх. концерт, **Кенігсвустергаузен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 10.30 Діти співають, 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, 19.15 Орх. концерт, 20.10 Веселий довецький вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. рецітал, 12.50 Форт. рецітал, 13.30 Симф. концерт, 18.10 Сальон. музика, 19.00 Мадярські пісні Сентірмая, **Мілано** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Фра Гергардо“ оп. Піцетія, **Рим** (420,8) 18.50 Розр. музика, 20.40 „Муджіка“ оп. Валенте і Таліяферрі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 8. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, музика з гр. пл., У кормленні інвентаря користаймо з власної паші, 8.40 Йоштомо: У святиці дзвонів, гр. пл., 8.45 Програма на днині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Популярна й легка музика з гр. пл., 19.30—11.57 Богослуження, опісля гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок симф. орх., Спів; у перерві в год. 13.00 фільм. огляд, 14.00 Образки із життя Познаня, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.30 Для села: За ліпшу та певнішу будучину села. Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Кай Цезар Калігуля“ Ростворовського, 17.10, 18.30 Розр. концерт, 17.45 Актуальна гутірка, 18.00 Танки у вик. симф. орх., Чаплінський баритон, хор, 19.00 Літер. нарис: Минулий рік П. А. Л., вик. Кадек-Бондровський, 19.15, 20.00 Мішаний концерт; Божена Чайкова сопран і сальон. тріо та гр. пл., 19.45 Нові поезії Тад. Голендра, 20.20, 20.21, 20.36 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. рецітал, 22.00 Концерт болгарської музики, симф. орх., Ядв. Геверт спів, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 9. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днину, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: З гарних книжечок, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Моцартова хвилинка з гр. пл., 12.40 Дитячі садки й дошкілля, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.55 Пісоньки в вик. М. Фогта з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Мистецькі вальси, 17.00 Ідеал володаря в давній Польщі, 17.15 Скрипковий рецітал Едв. Затурецького в супр. форт., 17.50 Причини опадання листя в осені, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Рано, полудне й вечір львівської вулички, 18.50 Як Якім Дилага боровся з книжкою, 19.00 Вояцька авдиція, 19.30 Капеля, 20.00 Камер. концерт, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Літер. вечір про Войт. Богуславського, 21.30 В осені, гр. пл., 22.00 „Обіти Івана Казимира“ ораторія Меч. Солтиса, хори, орхестра, Іван Романовський бас, рецитації; в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 10. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Як Петрусь дістався до неба, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт секстету, 12.40 Із мандрівок по Данії, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 16.35 В. Тиховський грає на гавайській гітарі, гр. пл., 15.50 Авд. для дітей: „Генерал Мороз“, 16.00 Віольончеля, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО., 16.30 Концерт орхестри, 17.00 „Будні пп. Ковальських“ говорена повість, 18.15 Резерва, 17.45 Монольог Корн. Макушинського „Веселий вовк“, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у столиці, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. нарис „Авангарда й демократія“ 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи маємо за багато працюючої інтелігенції, 19.20 Муз. авдиція, вок. дует і фортепіян, 20.00 Гутірка музика з слухачем радія, 20.15 Вручення булави ген. Ридзові-Смиглому, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „На кватирі“ балетова музика Монюшка, орх., 22.00 Про нац. гимни, 22.45 Танкова музика, орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.98—89.65, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.10 — 284.40, Франки фр. 24.64 — 24.50, Франки швайцарські 122.50—121.70, Фунти англ. 26.03—25.87, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.73 — 129.75, Кор. шв. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.49—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93, Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 110.50, 111, Цукор 20.75 Ліліпоп 14.75, Островець 30.50, Стараховичі 36.25, Габербуш 41.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем 67, 5 конв 53.50, 52.25, 6 дол. 73.5 . . . прем. дол. 47.50, 48.25, 48, 7 стаб. 48.5 . .

Заставні листи.

. прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Доларівка 46—48 3 інвест. 1 ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50

Збіжжя.

Львів, 6. XI.

За 100 кг. льоцо вагон Львів:

Ячмінь одн	19.00—19.25
Ячмінь на пиво	18.25—18.50
Ячмінь паст.	17.50—17.75

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 7. листопада ц. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням две зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло знижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 7. XI. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки 1. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.85 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві 1. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Українського Інституту для дівчат у Перемишлі відбудуться 26. XI. 1936 в год. 4.30 попол. у концертовій салі Інституту. Порядок нарад: 1) Отворення Зборів, 2) Відчитання протоколу з попер. Заг. Зб. 3) Звіт з діяльности Виділу: а) секретарський, б) скарбника, в) господарський, г) управи гімназії. 4) Звіт Контрольної Комісії. 5) Ухвалення буджетового преліміяра. 6) Вибір трьох членів Виділу й одного заступника. 7) Вибір трьох членів шконтруючої комісії. 8) Внески й запити. Пригадуємо, що права членські й участи в З. Зб. обумовлені в § 11. статуту, який буде точно пристосований. Коли не явиться на Збори приписане число членів Т-ва, Загальні Збори відбудуться того самого дня, там і з тим самим денним порядком в год. 5. попол. За Виділ: **Д-р В. Загайкевич**, голова, Мгр **С. Навроцький**, секретар. 3032

Звичайне Загальне Зібрання Товариства Учителів Середніх і Вищих Шкіл „**Учительська Громада**“ відбудеться в неділю дня 22. листопада в год. 10. рано у Львові, в кімнатах „Рідної Школи“ при вул. Мохнацького ч. 12 з таким денним порядком нарад: 1. Відчитання протоколу останнього Загального Зібрання, 2. Звідомлення з діяльности Головної Ради; секретаря, скарбника, бібліотекаря, Провірної Комісії. 3. Вибір нової Головної Ради й Провірної Комісії. 4. Евентуалія. За Гол. Раду Т-ва „Учительська Громада“: Володимир Радзикевич в. р. голова, Д-р Василь Лев в. р. секретар.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі к.с та ріжних апаратів потрібні. Lublin, skrytka 775. 2801 11-20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ апл.кант шукає патрона. Зголошення Адм. „Рутинований“. 3006 2—2

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає адвоката-патрона. Пише на машині. Зголошення до „Діла“ під: „Невисока винагорода“. 3018 2-4

КРАВЧИНЯ шиє по домах за харч і малу доплату. Зголошення слати до Адм. „Діла“ під „Харч“. 3036 1—1

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло“

	ціна		почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50	зол.	1.80
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі** . .	1.—	„	—
Д-р Василь Маковський: **Ґмінд**	2.00	„	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.** . .	2.80	„	0.50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями** .	1.90	„	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.** . . .	4.50	„	0.50
Окрема частина по зол 1.50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50	„	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1.40	„	0.30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1.50	„	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50	„	0.30
Е. Бронте: **Буревєрхи**, переклав М. Рудницький . .	(вичерпане)		
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0.95 / 1.50	„	0.25 / 0.30
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1.00	„	0.30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0.80	„	0.15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0.50	„	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0.50	„	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рапніна** . .	0.80	„	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0.50	„	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон** . . .	0.30	„	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло“, Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

„УНІВЕРСУМ“ комісова крамниця Пасаж Міколяша приймає в коміс і продає мужеські і жіночі футра, куртки, гардеробу і т. п. 3008 2—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2926 15-60

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ дитячі **ВІЗКИ**, поручає найдешевіше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2987 ?—5

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всяку біжутерію поручає найдешевше Вандер, Шевохи 1. 2889

ТІЛЬКИ І ЛИШЕ в нас купиш: вибагливі бонжурки, піжами і ранні плащі ПО **9.80**. Фабрика Білля „АСТРА“ Львів, СИКСТУСЬКА 2 2912

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 5—100

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до Івана Зельтенрайха Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 1-30

ПАРАСОЛІ найдешевше „Виріб парасолів“ Коркес, Станислава 2 — Леґіонів 33. 3028 1—1

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 1—5

ЛІКАР-ДЕНТИСТ
Д-р мед. З. Реннер
ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 1-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Специяліст недуг ух, носа і горла
Д-р Карло Трав
мешкає тепер **Сикстуська 2. І. пов.**
Орд. від 10—12 і 3—5. Тел. 250-31. 2-3

Специяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської каварні
Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилякків і відмороження власною методою. 2675
Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

Каварня Данс нґ
„COL MBINA“
Львів, вул. Лукасінського 4.
отворена цілу ніч. — Наймиліша найдешевша. — Найліпша забава.
Концертує ансамбль скрипка віртуоза **SANBA JUNIORA.**

Найбільший вибір -- Найнижчі ціни!

Мужеські сорочки фланелеві	зол. 3.90
Муж. сорочки попелін. 2 ковнірці	„ 5,—
Теплі піжами 8.50, бонжурки (бая)	„ 8.90
Простирала на ковдри	„ 4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ **Львів, Казимирівська 21.** 1—5

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович. — Львів, Домініканська 4. 2684 53-60

Кравецький Сальон
М. Ґорбачинський і Син
вул. Академічна 3. Тел. ...
пригадує своїм клієнтам, що ... справити собі футра і плащі ... великий вибір матеріялів.

ФУТРА до міста і подорожі ... таніс ... ренційно ...
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ
2615 Львів, Пекарська 21.

SZACH Варшава
Незрівнаний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА
Ціна коробки з пушком зол. 1.2...

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17.

КРЕМ HALINA Nr. 2
ІДЕАЛЬНО плекає цеpу... усуває ЗМОРШКИ

Радіоапарати краєві і закордонні, **фортепіяни**, піяніна нові і уживані, грамофони, плити **ДІМ ШОПЕНА** Львів, Сикстуська 11. 1-?

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР і МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ І МЕТАЛ. ЛІЖОК
Маріян Млєко, Коральницька ...
2853

від зол. **160** „СИНҐЕР“
перестелево-бубенкові до шиття і гафту ... вперед і взад з ... ною гарантією. — Достава на ...
Ілюстровані цінники безплатно
„Добромашини“, Варшава, Хмельна ...
8/14

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0.60
„ „ на першій сторінці	„ 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0.10
шукаючі праці	„ 0.07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка		
1/1	„	„ ...
1/2	„	„ ...
1/4	„	„ ...
1/8	„	„ ...

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Новий карно-скарбовий закон.

Дня 5. ц. м. оголошено в „Деннику Законів" ч. 84. декрет президента про новий карно-скарбовий закон, який буде обовязувати щойно від 1. квітня ц. р.

Скарбовим проступком є нарушення постанов законів: митного, про тютюневий і спіртовий монополь та продаж алькогольних напитків, сільного та сірникового монополю та оподаткування запальничок, льотерійного монополю, штучних засобів солодження, оподаткування пива, вина і ситного меду, дріжджей, оцтового квасу, цукру, мінеральних оліїв, товщів, оплат від карт до гри, оподаткування вугля, оплат від продукції, перерібки, чищення, магазинування і продажі монополевих товарів та продуктів, які підлягають постановам про управильнення цукрової і бурачаної господарки, а вкінці постанов про оборот преміїними паперами і про товаровий оборот з Данціґом.

За скарбовий проступок відповідає кожний, хто допуститься провини свідомо або несвідомо. Не підлягає карі той, хто повідомить скарбову владу заки вона довідалася про його проступок і заплатить до означеного скарбовою владою речинця скарбову належність або половину вартости товару, якщо скарбовим проступком не є зменшення скарбової належитости. Постановам карно-скарбового закону підлягають теж особи, які допустяться скарбового проступку на шкоду польської держави за кордоном. Якщо одночасно засудять проступника за кілька провин, тоді не вимірюють йому спільної кари. Якщо кількома наворотами засудять за кілька скарбових провин на кару арешту, або вязниці, тоді можуть виміряти спільну кару на 5 років.

Гривна не може бути менша ніж 5 зол., більша ніж 50.000 зол. за нарушення постанов митного закону і постанов про товаровий оборот з Данціґом; за інші скарбові проступки гривна не може бути більша ніж 20.000 зол.

Гривну можуть замінити на арешт, при чому один день арешту приймають за рівноважник гривни від 5 до 100 зол., а один день вязниці від 5 до 200 зол.

Найнижча кара арешту і вязниці сягає один день — найвища — 3 роки арешту і два роки вязниці.

Скарбовий проступок передавнюється по 3-ох роках, якщо в тому часі не ведуть проти проступника карного слідства.

Кару арешту і вязниці вимірюють суди за скарбові проступки, а в інших справах скарбова влада.

В память Маркіяна Шашкевича.

В суботу 7. XI. ц. р. українські богослови греко-католицької Богословської Академії у Львові відспівали панахиду на могилі Пробудителя Галицької Землі о. М. Шашкевича, маркуючи день 125-ліття його уродин.

Панахиду відправив ректор о. д-р Й. Сліпий в асисті о. о. настоятелів Духовної Семинарії. Співав вишколений хор питомців під дир. п. Якубяка. Глибоко обдуману й угрунтовану проповідь виголосив п. А. Шекерик-Доників, студ. V. р. Богословської Академії, вказуючи на заслуги та працю Маркіяна над пробудженням українського народу в Галичині. Бесідник закликав присутніх іти втоптаною стежкою Батька нашого відродження.

І панахида і проповідь по[лишили] на присутніх незатерте враження.

—o—

ПРОТИУКРАЇНСЬКА НАГІНКА РУМУНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Румунський щоденник „Курентул" закидує українцям, що вони хотять прилучити до майбутньої Української Держави частину Буковини й Бесарабії. Зокрема „Курентул" гостро накидується на д-ра Залозецького, що має небавом стати австрійським гоноровим консулем. Часопис взиває міністерство закорд. справ, щоб воно не затвердило д-ра Залозецького як консуля, а то він вихіснує становище консуля для протидержавної діяльности.

—o—

НОВИЙ ҐРУНТОВИЙ ПОДАТОК.

В суботу 7. ц. м. оголошено в „Деннику Законів" **декрет президента про ґрунтовий податок. Новий закон управильнює цей податок у цілій Польщі та відхилює постанови дотеперішніх законів. Ґрунтовий податок буде платний у двох сплатах: до 30. квітня і до 15. листопада.** Землевласники будуть платити податок згідно з тарифою, яка обіймає 5 кляс; **селяни згідно з тарифою, яка обіймає 4 кляси. Від ґрунтового податку будуть вільні ґрунти, за які платять податок від нерухомостей, ґрунти власности релігійних віроісповідань, ґрунти під залізничими шляхами, школами і т. д. Новий закон буде обовязувати від 1. січня 1937.**

—o—

КАТАСТРОФИ.

БОРДО, 7. 11. ПАТ. Поспішний поїзд Марсель—Бордо вискочив зі шин недалеко стації Арбанат у департаменті Жіронди. Ушкоджених було 9 ваґонів, три подорожні легко ранені.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Під Руджіеасою впав військовий літак. Пільот тяжко ранений.

—o—

Сплата хліборобських довгів цінними паперами.

Міністер скарбу видав розпорядок, на основі якого **хліборобські довги понад 500 зол. можна сплачувати в часі від 5. листопада ц. р. до 28. жовтня 1937 р. такими цінними паперами:** облігаціями державних позичок, 3% преміїної інвестиційної, 1% консолідаційної, 5% народової, 3% державної земельної ренти сер. I., 5% конверсійної з 1924 р., 5% конверсійної залізничої; **заставними листами державних банків:** 4½% заставними листами Державного Рільного Банку сер. I., 7% заст. листами Державного Рільного Банку і 8% заст. лист. Д. Б. Р. та 7 і 8% заст. листами Банку Господарства Краевого та 4½% заставними листами таких установ довгореченцевого кредиту: Т-ва Кредитового Земського й Акційного Банку Гіпотечного у Львові, Познанського Земства Кредитового в Познані і Виленського Земського Банку у Вильні.

Цінні папери **прийматимуть згідно з їх номінальною вартістю.** Отже якщо довжник заплатить напр. 70 або 80 зол. за облігацію державної позички або за заставний лист номінальної вартости 100 зол., тоді заробить на чисто 30 або 20 зол., бо такою облігацією або заставним листом зможе сплатити 100 зол. свого довгу. Державні позички мусять мати купони включно з купоном, який є вже платний.

Розпорядок міністра обовязує від 5. листопада ц. р.

МІН. БЕК ВИХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Нині в год. 13.05 пополудні виїхав мін. Бек з дружиною та урядовцями до Льондону.

Париський щоденник „Л' Евр" пише, що мін. Бек обговорить у Льондоні між іншим справу еміґрації жидів до Палестини і справу Данціґа.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

До італійського консуляту в Клюж (Кольошвар) вдерлися дві особи, що намагалися викликати замішання. Румунське мін-во закорд. справ перепросило італ. посла.

Китайський уряд дав Фордові монополь на імпорт самоходів, а товариству „Стандард Ойль Компані" на постачання бензини, ґазоліни і т. п.

Міжнародній договір про злагіднення підводної війни підписали в Льондоні.

Палестинський арабський начальний комітет збойкотував королівську слідчу комісію тому, що брит. уряд не припинив жидівської імміґрації.

Англійський і французький уряди заперечили поголоску, немовби вони пропонували урядові з Бурґос злагіднити методи війни підчас наступу на Мадрид.

Румунська поліція арештувала в Кишиневі та в Яссах 50 членів комуністичної орґанізації, здебільша жидів.

Чеську фабрику електричних каблів Е. Кендра перенесуть до румунської місцевости Брашов; вона буде обслуговувати рум. армію.

У Танжері моряки з двох італійських контрторпедовців здемолювали каварню, з якої лунали демонстраційні оклики „хай живе республика".

Італійський маршал Де Боно дістав від Муссоліні великий хрест ордеру „Савоя".

У Бельгії парляментарна комісія відкинула урядовий проект 18-місячної військової служби.

Протифранцуські настрої поширюються в тих еспанських областях, що підлягають національному урядові.

Німецький шеф поліції приїхав до Кракова.

Малярський премієр Горті, вертаючися з Риму, вступить до Відня.

Італійські півурядові кола приняли промову мін. Ідена з вдоволенням.

Німецький уряд розписав внутрішню позичку на пів міліярда марок.

Альбанський уряд подався до димісії тому, що втратив більшість.

—o—

БЛЮМ УСУНУВ АДМ. ДИРЕКТОРА АҐЕНЦІЇ АВАСА.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. Член адміністраційної ради Авасової Аґенції Гіміє, що був директором відділу оголошень тієї аґенції, а рівночасно директором правого часопису „Журналь", уступив зі становища в аґенції.

Уступлення наступило наслідком інтервенції прем. Блюма, який признав недопускальним щоб одним із керманичів Авасової Аґенції, яка співпрацює з урядом, міг бути політик і публіцист, який поборює уряд на сторінках „Журналю". Праві часописи нападають за це на прем. Блюма й уряд.